

Tillsyns- och aktivitetsplan för miljö- och hälsoskydd 2024

2023-11-03

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Styrning miljö- och hälsoskyddsavdelningen	1
1.2 Avdelningens ansvarsområde	1
1.3 Avdelningens förhållningssätt	2
1.4 Dokumentets innehåll	2
2 Övergripande.....	3
2.1 Grunduppdrag	3
2.2 Inriktningsmål med program.....	4
2.3 Tilläggsuppdrag	5
3 Tillsynsplan	6
3.1 Bakgrund	6
3.2 Miljöbalken.....	7
3.3 Livsmedel.....	11
3.4 Serveringstillstånd, tobak m.m.	12
4. Aktivitetsplan.....	13
4.1 Budget- och konsumentrådgivning	13
4.2 Miljöplanering och naturvård.....	15
4.3 Projektverksamhet	17
Bilagor.....	19
Bilaga 1 - Behovsutredning miljöbalken för enheten miljöskydd 2024–2026	
Bilaga 2 - Behovsutredning miljöbalken del vatten och avlopp 2024–2026	
Bilaga 3 - Behovsutredning Livsmedelssäkerhet 2024–2026	
Bilaga 4 - Behovsutredning Serveringstillstånd, tobak m.m. 2024–2026	
Bilaga 5 - Behovsutredning Budget- och konsumentrådgivning 2024–2026	
Bilaga 6 - Behovsutredning miljöplanering och naturvård samt projektverksamhet 2024–2026	

1. Inledning

1.1 Styrning miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Aktuella mål som miljö- och hälsoskyddsavdelningen har att förhålla sig till är de nationella miljömålen och folkhälsomålen, kommunens inriktningsmål med tillhörande program (Tillväxt, Social hållbarhet samt Klimatneutrala Umeå 2040), personalpolitiska mål och mål för god ekonomisk hushållning. Uppdraget framgår av nämndens reglemente samt eventuella tilläggsuppdrag som kommunfullmäktige beslutat om. Avdelningen berörs även av målen i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken respektive den nationella kontrollplanen för livsmedelskontrollen.

Den kommunövergripande styrningen finns beskrivet i miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsplan tillsammans med de förvaltningsgemensamma handlingsplanerna. Verksamhetsplanen innehåller bland annat de nyckeltal som är viktiga för uppföljningen av nämndens grunduppdrag fördelat inom perspektiven: personal, ekonomi, kund och verksamhet. Verksamhetsplanen beskriver även vilka resurser (budget) nämnden har att tillgå samt vilka personalpolitiska mål som nämnden avser följa under 2024. Dessutom beslutar nämnden om internkontrollplan.

Nämndens verksamhetsplan, internkontrollplanen och detta dokument, tillsyns- och aktivitetsplan, utgör tillsammans miljö- och hälsoskyddsnämndens styrning för miljö- och hälsoskyddsavdelningens verksamhet.

1.2 Avdelningens ansvarsområde

Avdelningen arbetar under miljö- och hälsoskyddsnämnden och dess ansvarsområde. Nämndens och med det avdelningens grunduppdrag är:

I miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag ingår att möjliggöra god hälsa och en hållbar utveckling i Umeå. Nämnden ansvarar för prövning och tillsyn beträffande miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedelssäkerhet, serveringstillstånd, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel. Nämnden bidrar med underlag för en god samhällsplanering och utveckling inom miljöövervakning, energieffektivisering, klimatpåverkan och naturvård samt utgör ett kompetensstöd i miljöfrågor vid fysisk planering. Nämnden medverkar till en ökning av allmänhetens medvetenhet om miljö-, natur-, och hälsoskyddsfrågor samt energi, klimat, och hållbar konsumtion. Nämnden ansvarar även för budget- och skuldrådgivning, konsumentrådgivning och för kommunens förvaltare i enlighet med föräldrabalken.

1.3 Avdelningens förhållningssätt

Vi arbetar utifrån Umeå kommuns definition av medarbetarskap:

Gemensamt för oss som jobbar i Umeå kommun är att vi arbetar för att Umeå ska vara en bra stad att leva och verka i. Vi finns till för medborgarnas bästa.

Umeå kommun vill ha ett utvecklat engagemang hos medarbetarna och att medarbetarna ska ta ett större ansvar för sitt uppdrag. Medarbetarnas kompetens ska tas tillvara och alla ska ha möjlighet att utvecklas.

För medarbetarna på miljö- och hälsoskyddsavdelningen innebär det att:

- Vi är engagerade, modiga och trygga individer som utforskande tar hjälp av varandras olikheter.
- Vi ger kollegialt stöd och är lyhörda mot varandra.
- Vi är uthålliga och har fokus på avdelningens uppdrag.
- Vi är tydliga, uppriktiga och ärliga i mötet med varandra.
- Vi är framåt drivande med en vilja att ständigt förbättras.
- Våra arbetssätt möjliggör att tillsyn, kontroll samt övriga uppdrag och tjänster levereras med god kvalitet.

1.4 Dokumentets innehåll

Miljö- och hälsoskyddsavdelningens uppdragsområde är omfattande och flera olika lagstiftningar styr hur avdelningen ska planera och följa upp sin verksamhet. Avdelningens verksamhet består inte bara av myndighetsutövning utan även annan verksamhet som rådgivning och projektverksamhet. Tillsyns- och aktivitetsplanen är genom det uppdelad i tre delar; övergripande, tillsynsplan och aktivitetsplan.

Förvaltargruppens verksamhet skiljer sig mot övriga delar av avdelningen och framgår därför inte ytterligare i detta dokument.

2 Övergripande

2.1 Grunduppdrag

Grunduppdraget följs upp genom nämndens beslutade nyckeltal för uppföljning som framgår av nämndens verksamhetsplan och genomförandet av denna plan.

2.1.1 Särskilda utvecklingsinsatser

Avdelningen har identifierat utvecklingsinsatser som berör samtliga enheter.

Utvecklingsinsatser fördelas precis som nyckeltalen inom perspektiven: personal, ekonomi, kund och verksamhet.

Kund

- **Klagomålshantering** – Se över processen för hantering av klagomål som kommer in till avdelningen för en ökad kvalitet och effektivitet.
- **Beslutsskrivning** – Gemensamt arbete för att skriva mer lättlästa beslut (klarspråk).
- **Ta fram smartare e-tjänster** - Förbättra och integrera fler e-tjänster inom avdelningen ansvarsområde (handlingsplan digitalisering).
- **God service** - Se över processen mellan verksamheten och kommunupplysning för bättre service och ökad tillgänglighet gentemot våra kunder.
- **Kommunikation & Bemötande** – Fortsättning av utbildningsinsats från 2023. Möjliggöra för fler medarbetare att genomföra utbildningen.

Verksamhet

- **Synliggörande av framgångar** – Lyfta fram lyckade arbeten och samarbeten inom avdelningen. Utveckla stolthet och fira gemensamma framgångar (handlingsplan en förvaltning).
- **Utveckla rapporter från Ecos till Access/Power BI** – Skapa bättre förutsättningar för uppföljning av verksamheten, från avdelningsnivå till medarbetare. I arbetet ingår ställningstagande om data som även bör delas som öppna data (handlingsplan bostadsbyggande samt handlingsplan digitalisering).
- **Atom för Ecos** – Fortsätta testningen av Atom (robot Ecos) för att minska administrativa moment i ärendehanteringssystemet Ecos (handlingsplan digitalisering).
- **Framgångsrika och effektiva möten** - Arbeta fram möteskultur, spelregler etc. för våra möten.

Ekonomi

- **Utveckla arbetssätt och stöd gällande debitering** - Forma arbetssätt och stöd för att följa upp, synliggöra och vid behov målsätta debiteringsgraden för verksamheten.

Personal

- **MÖTS-övningar** - Välja ut vilka övningar som ska prioriteras under året för att sedan genomföra övningen utefter den gemensamma planen (handlingsplan en förvaltning).
- **Hållbara tjänsteresor** – Gemensam dialog gällande hållbart resande kopplat till klimatneutrala Umeå och kommunens resepolicy. Målsättningen är att på sikt arbeta fram nyckeltal för att följa upp efterlevnad av kommunens resepolicy och med det ett hållbart resande i tjänsten.
- **Ökad digital mognad och kvalitetshöjning M365** - Syftet med aktiviteten är att underlätta för cheferna och medarbetarna att ta del av samt dela information, minska risken för att inaktuell information används och öka kunskapen kring utvalda verktyg inom M365-plattformen (handlingsplan digitalisering).

2.2 Inriktningsmål med program

Nämnden, och med det avdelningen, ska särskilt prioritera arbetet med mål 1 och 4.

- **Mål 1. Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050**

Arbete kopplat till detta mål sker bland annat genom:

- Aktiviteter i förvaltningens handlingsplan för ökat bostadsbyggande.
- Samverkan med universitetet genom till exempel deltagande i programrådet för miljö- och hälsoskyddsutbildningen.
- Nationell samverkan via olika nätverk kopplat till Sveriges kommuner och regioner.

- **Mål 4. Umeå ska vara klimatneutralt till 2040**

Arbete kopplat till detta mål sker bland annat genom:

- Deltagande i aktiviteter och arbetsgrupper som miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för/deltar i för bland annat åtgärdsprogrammet för Umeås lokala miljömål och Umeå klimatfärdplan.
- Deltagande i programstyrgrupp för Klimatneutrala Umeå 2040.
- Projektledning och genomförande av till exempel School food for change och Cirkulära Västerbotten.
- Energi- och klimatrådgivning.
- Avdelningen utvecklingsinsats gällande hållbara tjänsteresor.

2.3 Tilläggsuppdrag

Avdelningen berörs av nämnden tilläggsuppdrag 2023:1 och 2023:2.

- Tilläggsuppdrag: 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.
- Tilläggsuppdrag: 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.

Arbete kopplat till dessa uppdrag sker bland annat genom:

- Omplacering av personal från bygglovsavdelningen under en tidsbegränsad period för att stödja verksamheten inom avdelningen miljö- och hälsoskydd. En intern omplacering effektiviserar personalförsörjningen samtidigt som medarbetarna får en möjlighet att kompetensutvecklas. Genom det behåller förvaltningen medarbetare och kompetens inom sina verksamheter.
- Samarbete sker exempelvis inom olika program som berör hela Umeå kommun, till exempel åtgärdsprogrammet för miljömål, dagvattenprogrammet, bulleråtgärdsprogram. Flera externa projekt drivs i samverkan med måltidsservice, näringsliv och strategisk utveckling med flera. Medarbetare från avdelningen deltar även i olika grupper och nätverk för ökad samverkan.

3 Tillsynsplan

3.1 Bakgrund

3.1.1 Behovsutredning

Enligt miljötillsynsförordningen ska tillsynsmyndigheten göra en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Liknande tankar finns i livsmedelslagen som säger att ansvarig nämnd ska redovisa hur mycket resurser som behövs för kontrollen och att myndigheten årligen ska fastställa en plan för myndighetens livsmedelskontroll. Syftet med behovsutredningen är att redovisa det kontroll- och tillsynsbehov som finns och ställa det i relation till tillgänglig personal och dess kompetens. Behovsutredningen ska omfatta tre år och ses över minst en gång per år.

Utöver tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagen ansvarar miljö - och hälsoskyddsnämnden för tillsyn enligt följande lagstiftningar:

- Alkohollagen
- Lagen om handel med vissa receptfria läkemedel
- Lagen om foder och animaliska biprodukter
- Lag om tobak och liknande produkter
- Lag om tobaksfria nikotinprodukter
- Lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa
- Strålskyddslagen
- Lagen om sprängämnesprekursorer

För att visa det samlade resursbehovet omfattar behovsutredningarna enligt bilaga 1–4 samtliga ovanstående lagstiftningsområden.

3.1.2 Tillsynsplan

Enligt miljötillsynsförordningen och livsmedelslagen samt alkohollagen finns krav på att en plan ska tas fram för tillsynsverksamheten. Tillsynsplanen baseras på behovsutredningar och innehåller prioriterad plan för tillsynsverksamheten 2024.

3.2 Miljöbalken

Inom miljöbalken ingår förutom miljöbalken tillsyn enligt strålskyddslagen, lag om åtgärder mot förorening från fartyg, lagen om sprängämnesprekursorer samt lagen om foder och animaliska biprodukter. Miljöbalkstillsynen sker inom fyra olika team; hälsoskydd, mark och avfall, miljöfarlig verksamhet samt vatten och avlopp. Tillsynen bedrivs via styrd, händelsestyrd och behovsprioriterad tillsyn. En mindre del av tillsynen är även skattefinansierad.

Hälsoskydd omfattar bland annat tillsyn över skolor, bassängbad, solarier, gym höga ljud vid evenemang, radon och hygienisk verksamhet så som akupunktörer, tatuerare. Mark och avfall omfattar bland annat förorenade områden, frågor kopplade till avfallsförordningen och renhållningsföreskrifter, infrastrukturprojekt, täkter och miljöolyckor. Miljöfarlig verksamhet omfattar tillsyn på bland annat miljöfarliga verksamheter så som industriell verksamhet, metallbearbetning, hantering av bränslen och andra kemiska produkter samt ärenden gällande värmepumpar, växtskyddsmedel och köldmedia. Vatten och avlopp omfattar tillsyn av avloppsreningsverk, små avlopp, vattenskyddsområden, dagvatten och vattenverksamhet.

3.2.1 Särskilda tillsynsinsatser

Hälsoskydd

- **Brännbollsyan** – Brännbollsyan är Umeås största musikarrangemang vilket kräver en stor arbetsinsats från miljö- och hälsoskydd.
- **Hygieniska verksamheter med risk för annan smitta än blodsmitta** – Socialstyrelsen har ökat anmälningsplikten för hygieniska verksamheter så att det även omfattar verksamheter med risk för annan smitta än blodsmitta. Genom denna förändring har bland annat tillsynsbehovet för tatuering- och piercingverksamheter ökat.
- **Uppföljning av städning skolor** – Tillsyn på skolor avseende städning påbörjade 2022–2023. Under 2024 sker uppföljande tillsyn av skolledningens framtagna handlingsplan.

Mark och avfall

- **Tillsynsprojekt småbåtshamnar** – Tillsyn av småbåtshamnar finns med i förslaget till åtgärdsprogram för miljömålet God ytvattenstatus och bidrar därmed till arbetet med de lokala miljömålen. Ny lagstiftning ställer krav på att fritidsbåtshamnar ska ha en plan för mottagning och hantering av avfall från båtar vilket ska godkännas av miljö och hälsa. Under 2024 sker en tillsynsinsats med anledning av detta.

- **Uppsökande av illegal avfallshantering** - Den organiserade brottsligheten finns etablerad inom vissa verksamheter som hanterar avfall. Illegal avfallshantering kan orsaka allvarliga skador i miljön samt stora samhällskostnader. För att förebygga denna typ av brottslighet prioriteras tid för uppsökande tillsyn för att leta upp verksamheter som kan misstänkas bedriva illegal avfallshantering.
- **Tillsyn infrastrukturprojekt** – Tillsyn på infrastruktursprojekt som Norrbottniabanan och Västra länken.
- **Handlingsplan förorenade områden** – En stor tidspost i behovsplanering kopplat till förorenade områden är den egeninitierade tillsynen gentemot det inventerade och bransch eller riskklassade MIFO-objekten. Umeå kommuns lokala miljömål är att förorenade områden i riskklass 1 och 2 ska vara undersökta och vid behov åtgärdade till år 2025. Handlingsplanen för förorenade områden kommer att revideras under 2023/2024.
- **Inventering av industriområden** – Umeå har ett tjugotal industriområden med diverse verksamheter, framför allt verkstäder, mindre fordonstvättar och andra verksamheter som inte omfattas av anmälningsplikt. Det krävs återkommande tillsyn i dessa områden för att lokalisera oanmälda C-verksamheter eller U-verksamheter som omfattas av årlig avgift. Arbetet kommer att bedrivas i projektform och pågå under 2024.

Miljöfarlig verksamhet

- **Tillsynsprojekt miljöfarliga verksamheter** – Tillsyn på oklassade U-fast i form av fordonstvättar.

Vatten och avlopp

- **Tillsynsprojekt små avlopp** - Enligt Umeå kommuns VA-strategi ska samtliga små avlopp uppfylla miljöbalkens reningskrav 2027. En handlingsplan för tillsyn enskild avloppshantering har därmed beslutats av miljö- och hälsoskyddsnämnden under 2023. För att kunna genomföra framtagna handlingsplanen så kommer en omfattande tillsynsinsats behövas som kräver ett stort antal resurser. Tillsynen kommer att utföras som ett tillsynsprojekt som kommer att följas upp kontinuerligt under åren 2024–2027. Detaljer angående tillsynsmetodik, resurser, uppföljning etc, framgår av handlingsplanen.

3.2.2 Särskilda utvecklingsinsatser

Förutom nedanstående utvecklingsinsatser berörs området av flera av de avdelningsövergripande utvecklingsinsatser.

Hälsoskydd

- **Digital i fält** - Fortsätta utveckla arbetet med att bli mer digitala i fält genom nyttjande/testande av tillsynsmodulen till Ecos.
- **Strandbad** – Genomföra prioritering av de strandbad som har mest behov av tillsyn och åtgärder för att förbättra service och kvalitet.

Mark och avfall

- **Kartlager förorenad mark** – I enlighet med handlingsplan ökat bostadsbyggande lägga in möjligt förorenade områdena i ett GIS-skikt.
- **Arbetsätt handlingsplan förorenade områden** – Utveckla arbetsätt för uppföljning, debitering, etc. kring handlingsplanen för förorenade områden i Umeå.
- **Digital i fält** - Fortsätta utveckla arbetet med att bli mer digitala i fält genom nyttjande/testande av tillsynsmodulen till Ecos.

Miljöfarlig verksamhet

- **Digital i fält** - Fortsätta utveckla arbetet med att bli mer digitala i fält genom nyttjande/testande av tillsynsmodulen till Ecos.

Vatten och avlopp

- **Digital i fält genom tillsynsmodulen i Ecos** - Inom planerat tillsynsprojekt små avlopp kommer tillsynsmodulen i Ecos att användas och utvecklas. Tillsynmodulen kommer att underlätta vid bland annat tillsynsbesök där information kan dokumenteras digitalt i fält för att sedan överföras direkt till Ecos.
- **Utbildningsinsats av handläggare från Bygglov** – Ett antal handläggare från avdelningen Bygglov kommer tillfälligt omplaceras på avdelningen miljö- och hälsoskydd. Dessa handläggare kommer att arbeta inom projektet små avlopp. För att säkra upp kompetensen som krävs så kommer en utbildningsinsats att erbjudas. Denna insats ses även som en kompetenshöjande insats för bygglovshandläggarna.

3.2.3 Behov och prioriterad plan

För området miljöbalken är det totala behovet 29 440 timmar (28,0 årsarbetare) och prioriterad tid utefter tillgängliga resurser 29 140 timmar (27,7 årsarbetare).

Miljöbalken	Resursbehov	Prioriterad tid
Styrd tillsyn	5 855	5 855
Händelsestyrd tillsyn	8 190	8 190
Behovsprioriterad tillsyn	9 254	8 954
Skattefinansierad	6 141	6 141
Totalt (ÅA)	29 440 (28,0)	29 140 (27,7)

Miljöbalken för enheten miljöskydd

För miljöbalkstillsyn vid enheten miljöskydd är behovet 17 466 timmar (16,6 årsarbetare) och prioriterad tid utefter tillgängliga resurser 17 206 timmar (16,4 årsarbetare). Aktiviteter som prioriterats bort är bland annat tillsyn av återvinningsstationer, frisörer, husbehovstäckor, lantbruk (hästar), lokaler för förvaring av djur, legionella i samhället och hantering av växtskyddsmedel.

Enheten miljöskydd	Resursbehov	Prioriterad tid
Styrd tillsyn	5 586	5 586
Händelsestyrd tillsyn	3 185	3 185
Behovsprioriterad tillsyn	4 524	4 264
Skattefinansierad	4 171	4 171
Totalt (ÅA)	17 466 (16,6)	17 206 (16,4)

Miljöbalken, vatten och avlopp

För vatten och avlopp vid enheten miljöutveckling är behovet 11 974 timmar (11,4 årsarbetare) varav projektet tillsyn små avlopp står för 8 000 timmar (7,6 årsarbetare). Prioriterad tid utefter tillgängliga resurser 11 904 timmar (11,3 årsarbetare). Under 2024 har viss tid (70 h) gällande tillsyn dagvatten prioriterats bort på grund av tillsyn små avlopp.

Vatten och avlopp	Resursbehov	Prioriterad tid
Styrd tillsyn	269	269
Händelsestyrd tillsyn	5 005	5 005
Behovsprioriterad tillsyn	4 730	4 690
Skattefinansierad	1 970	1 940
Totalt (ÅA)	11 974 (11,4)	11 904 (11,3)

3.3 Livsmedel

Inom området sker kontroll av registrerade livsmedelsanläggningar inklusive dricksvattenanläggningar inom Umeå kommun enligt livsmedelslagstiftningen. Planerad kontroll av registrerade livsmedelsverksamheter utförs utifrån beslutad kontrollfrekvens. Vid planering av kontroll tas hänsyn till Sveriges nationella kontrollplan för livsmedelskedjan.

3.3.1 Särskilda tillsynsinsatser

Inom livsmedelskontrollen planeras utöver den styrda tillsynen nedanstående särskilda tillsynsinsatser:

- Kontroll utifrån nationella operativa mål. Under 2024 berörs mål 1, 6, 8, samt 13 inom den planerade kontrollen.
- Större evenemang som Rally-VM, Brännbollsyrans, och Smakfestivalen kräver en stor arbetsinsats.
- Inventering gällande animaliska biprodukter som hanteras inom registrerade livsmedelsanläggningar kommer att genomföras under året.
- Omklassning av registrerade livsmedelsverksamheter som inte haft kontroll (och därför ej omklassats) under 2023.

3.3.2 Särskilda utvecklingsinsatser

Förutom nedanstående utvecklingsinsats berörs området av flera av de avdelningsövergripande utvecklingsinsatserna.

- **Kris- och beredskapsförberedelse** - Säkerställa att samtliga livsmedelsinspektörer genomför e-utbildning.

3.3.3 Behov och prioriterad plan

För området Livsmedel är det totala behovet 6 255 timmar (6,0 årsarbetare) vilket motsvarar tillgängliga resurser och med det prioriterad tid.

Livsmedel	Resursbehov	Prioriterad tid
Styrd tillsyn	2 560	2 560
Händelsestyrd tillsyn	1 430	1 430
Behovsprioriterad tillsyn	-	-
Skattefinansierad	2 265	2 265
Totalt (ÅA)	6 255 (6,0)	6 255 (6,0)

3.4 Serveringstillstånd, tobak m.m.

Inom området ingår alkohollagen, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter och receptfria läkemedel. För varje år fastställs en tillsynsplan för verksamheter med serveringstillstånd, samt en samordnad tillsynsplan för de resterande områdena.

3.4.1 Särskilda tillsynsinsatser

Gällande serveringstillstånd, folköl, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel planeras utöver den styrda tillsynen nedanstående särskilda tillsynsinsatser:

- Större evenemang som Rally-VM och Brännbollsytan kräver en stor arbetsinsats.
- Genomförande av utbildning i ansvarsfull alkoholserving vid två tillfällen för personal på ställen med serveringstillstånd.

3.4.2 Särskilda utvecklingsinsatser

Förutom nedanstående utvecklingsinsatser berörs området av flera av de avdelningsövergripande utvecklingsinsatserna.

- **E-service** - Fortsatt utveckling av externa webbsidor samt e-tjänster.
- **Digital i fält** - Undersöka om tillsynsmodulen i Ecos kan nyttjas avseende tillsyn av tobak och liknande produkter, folköl, tobaksfria nikotinprodukter och receptfria läkemedel.

3.4.3 Behov och prioriterad plan

För området Serveringstillstånd är behovet 4 858 timmar (4,6 årsarbetare) vilket motsvarar tillgängliga resurser och med det prioriterad tid.

Serveringstillstånd	Resursbehov	Prioriterad tid
Styrd tillsyn	2 361	2 361
Händelsestyrd tillsyn	1 174	1 174
Behovsprioriterad tillsyn	-	-
Skattefinansierad	1 323	1 323
Totalt (ÅA)	4 858 (4,6)	4 858 (4,6)

4. Aktivitetsplan

För nämndens övriga verksamhet som rådgivning och projektverksamhet tas en aktivitetsplan fram. Aktivitetsplanen utgår från behovsutredningarna i bilaga 5–6.

4.1 Budget- och konsumentrådgivning

Budget- och skuldrådgivningen har enligt Socialtjänstlagen skyldighet att lämna budget- och skuldrådgivning till kommunens medborgare. Syftet är att motverka överskuldssättning i samhället samt att stödja medborgare i behov att bygga upp en sund ekonomi. För den enskilde är rådgivningen frivillig och bygger på personens önskan och medverkan.

Konsumentrådgivningen prioriterar i första hand rådgivning till de konsument som har svårt att själva förstå och försvara sina rättigheter som konsument. Dessutom prioriterar de konsument som har svårt att enbart få hjälp från den nationella rådgivningen ”Hallå konsument”. Konsumentvägledningen genomför uppdrag motsvarande 0,25 tjänst till kranskommuner.

4.1.1 Särskilda satsningar

Förebyggande arbete genom föreläsningar/möten

- **Universitetet** - Deltagande på Välkomstmässan. Målgrupp: Studenter
- **Seniortorget** - Deltagande på möten. Målgrupp: Pensionärer
- **Öppna förskolor och familjecentraler** - Deltagande på möten. Målgrupp: Småbarnsföräldrar

4.1.2 Särskilda utvecklingsinsatser

Förutom nedanstående utvecklingsinsatser berörs området av flera av de avdelningsövergripande utvecklingsinsatser.

- **Grundutbildning nya rådgivare** - Genomförs av nyanställda budget- och skuldrådgivare.
- **Samverkan Umeå** - Träffar med Vräkningsförebyggandegruppen, Alkohol- och drogmottagningen, Samverkansgrupp spelberoende.
- **BUS-dagarna 2024** - Deltagande på årlig nationell konferens.
- **Konsumentdagarna 2024** - Deltagande på årlig nationell konferens.

4.1.3 Behov och prioriterad plan

För området Budget- och konsumentrådgivning är det totala behovet 9 000 timmar (8,6 årsarbetare) och prioriterad tid utefter tillgängliga resurser 6 300 timmar (6 årsarbetare).

Budget- och konsumentrådgivning	Resursbehov	Prioriterad tid
Budget- och skuldrådgivning (Handläggning/Rådgivning)	5 500	5 000
Budget- och skuldrådgivning (Förebyggande arbete)	500	200
Konsumentrådgivning (Handläggning/Rådgivning)	2 500	1 000
Konsumentrådgivning (Förebyggande arbete)	500	100
Totalt (ÅA)	9 000 (8,6)	6 300 (6)

Budget- och skuldrådgivning

Så länge situationen med kön av radsökande består prioriterar miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt följande:

- Budget-och skuldrådgivning inkl. handläggning, dvs ej förebyggande arbete
- Uppföljning av de som har pågående skuldsanering, en gång per skuldsaneringsperiod. Skyldigheten gäller även under ett skuldsaneringsförfarande och till dess att en beviljad skuldsanering eller F-skuldsanering är helt avslutad.

Konsumentrådgivning

Prioritering sker genom sänkning av servicenivån från fördjupad till grundläggande service. Detta innebär till exempel att konsumentrådgivarna inte hjälper till med anmälningar till Allmänna Reklamationsnämnden (ARN) eller hjälper till att kontakta företag när konsumenten själv inte har förmågan till detta.

Övrig nedprioritering är att konsumentrådgivarna inte har någon telefonrådgivning. I stället har de en telefonsvarare för de konsumenter som inte har möjlighet att skicka in frågor via e-post.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden prioriterar att utveckla hemsidan för att underlätta för konsumenter att själva hitta svaren på sina frågor. Detta minskar behovet av vår rådgivning i motsvarande grad.

4.2 Miljöplanering och naturvård

Inom miljöplanering och naturvård ingår miljöplanering, miljöövervakning och naturvård. Verksamheten agerar expertstöd vid strategisk miljöbedömning i översikts- och detaljplanering samt stöd vid upphandling och kvalitetsgranskning av externa underlag till exempel konsultuppdrag. Verksamheten ansvarar för miljöövervakning av luft, buller, vatten, energi, klimat och natur.

Verksamheten bidrar till hållbar samhällsutveckling genom att medverka i arbetet med att ta fram strategier och program för miljö- och hållbarhetsfrågor och ta fram utredningar samt planerings- och beslutsunderlag för kommunens övergripande miljöarbete, översikts- och detaljplanering.

4.2.1. Särskilda satsningar och projekt

- **Översiktsplaner och detaljplaner**

Ett antal översiktsplaner kommer att bli aktuella för expertstöd under 2024, så som planen för Obbola-Holmsund, Fördjupade översiktsplanen för stadsdelsfördjupningen och eventuellt planen för Hörnefors. Utifrån handlingsplan för ökat bostadsbyggande så kommer det även fortsatt vara ett högt tempo i detaljplaneringen under 2024.

- **Åtgärdsprogram miljömål**

Inom åtgärdsprogrammet miljömål finns ett flertal åtgärder där miljö- och hälsoskyddsnämnden är ansvariga för åtgärdernas utförande. Utifrån detta så har resurser planerats för att bedriva miljömålsarbetet framåt under 2024.

- **Grönstrukturprogrammet**

Upprättande av ett Grönstruktur program är en åtgärd med större omfattning inom åtgärdsprogram miljömål. Ett förslag på projektplan har tagits fram för programmet under 2023 som visar på behov av utförande av andra åtgärder för att kunna upprätta programmet. Under 2024 pågår åtgärdsarbetet med bland annat policy och riktlinjer för ekologisk kompensation och framtagande av en grönytefaktormodell som visar förutsättningarna för de viktigaste ekosystemtjänstanalyser i de centrala stadsdelarna.

- **Bulleråtgärdsprogrammet**

Bulleråtgärdsprogrammet ska enligt lag vara upprättat och klart senast juni 2024. En projektplan har tagits fram och vissa förberedande arbeten har skett under 2023. Programmet kommer sedan arbetas fram under första delen av 2024. Enheten miljöskydd och ett antal andra avdelningar är inblandade i detta arbete så särskilt viktigt är samverkan mellan berörda parter.

- **Lövsskogsprojektet**

Miljö- och hälsoskydd har erhållit bidrag från Skogsstyrelsen, NOKÅS bidrag, för lövsskogsåtgärder inom Umeälvslandskap. Dessa inryms inom framtaget åtgärdsprogram för vitryggig hackspett.

- **Inspire Aurora projekt**

För att öka förmågan att hantera invasiva främmande arter deltar Umeå kommun i EU Interreg-projektet Inspire Aurora. Projektet är ett 3-årigt extern finansierat projekt mellan 2024–2026. Projektet är ett samverkansprojekt mellan Sverige och Finland med ett särskilt fokus på informations- och kunskapsspridningsinsatser mot allmänheten.

4.2.2 Särskilda utvecklingsinsatser

Förutom nedanstående utvecklingsinsats berörs området av flera av de avdelningsövergripande utvecklingsinsatser.

- **Kommunikationsinsatser biologisk mångfald**

Bevarandet av biologisk mångfald är en av de viktigaste utmaningar för att åstadkomma en hållbar utveckling. Många av naturens tjänster bygger på fungerande ekosystem och biologisk mångfald som samtidigt ökar kommunens resiliens mot framtida klimatutmaningar. För att skapa förståelse kring biologisk mångfald inom planprocesser och andra tillståndsärenden hos berörda tjänstepersoner, exploatörer, politiker och medborgarna krävs kommunikationsinsatser och expertstöd. Kommunikationsinsatserna planeras i form av informationsmaterial för webbsidor, presentationer och webinarer. Expertstöd sker i form av pedagogiska tematiska kartor och strukturbilder för att förklara de ekologiska sambanden som gynnar biologisk mångfald.

4.2.3 Prioriterad plan

För området miljöplanering och naturvård är det totala behovet 7 600 timmar (7,2 årsarbetare) och prioriterad tid utefter tillgängliga resurser 6 850 timmar (6,5 årsarbetare).

Resursbehovet är större än tillgängliga resurser. För området saknas idag resurser för att driva och även delta i samtliga åtgärder inom åtgärdsprogram miljömål.

Miljöplanering och naturvård	Resursbehov	Prioriterad tid
Skattefinansierat	7 600	6 850
Totalt (ÅA)	7 600 (7,2)	6 850 (6,5)

4.3 Projektverksamhet

Inom projektverksamheten ingår främst extern finansierade projekt. Arbete inom projektverksamheten bedrivs för att öka engagemang för en hållbar utveckling och stödja hållbara konsumtionsmönster. Detta via till exempel Konsumtionskompassen, Mat & Klimat i norr smtdeltagande på event och föreläsningar. Podden Klimatekot drivs även av projektverksamheten.

Energi- och klimatrådgivningen (EKR) är helt finansierad av medel från energimyndigheten. Vid EKR genomförs oberoende rådgivning till privatpersoner, företag, BRF:er och organisationer om hur de kan energieffektivisera.

Umeå kommun är certifierade som Fairtrade city och miljö- och hälsoskydds nämnden utför aktiviteter inom Fairtrade för att synliggöra och motivera till att välja Fairtrade produkter. Fairtrade arbetet är skattefinansierat.

4.3.1. Särskilda satsningar och projekt

- **Klimatneutrala Umeå 2040**

Projektet ska i bred samverkan med samhällets aktörer gemensamt arbeta fram en färdplan mot ett klimatneutral Umeå 2040, samt analysera och identifiera vilka förutsättningar och åtgärder som måste utvecklas och implementeras för att lyckas med omställningen. Projektverksamheten deltar med resurser inom Klimatfärdplanen.

- **Energi- och klimatrådgivning, egen elproduktion**

Under 2024 kommer energi- och klimatrådgivarna genomföra utåtriktade aktiviteter om energieffektivisering och möjlighet till egen elproduktion.

- **School food for change (2023-2025)**

3-årigt projekt. Projektets mål är att utveckla metoder för att öka andelen hållbar och hälsosam mat i skolor. Finansieras av EU:s Horizon program och i projektet deltar 18 städer från 12 länder. Arbetet genomförs i nära samarbete med måltidsservice, upphandling och naturskolan. Särskild prioritering av aktiviteter om hållbar mat och livsmedelsproduktion genomförandet av School food 4 change, men även nätverket Mat och klimat.

- **Hybes (2023-2025)**

3-årigt projekt som finansieras av EU via programmet Norra Periferin och Arktis (NPA). Samverkan med Umeå universitet och ett antal nordiska och irländska städer och regioner. HYBES-projektet kommer att utveckla energilösningar som bidrar till att byggnader och områden producerar lika mycket energi som de förbrukar. Projektet kommer också att undersöka hur man bygger upp en infrastruktur av förnybara energikällor och lagring som ger ett stabilt system och fokuserar främst på utmaningar i arktiska områden.

- **Cirkulära Västerbotten (2024-2026)**

3-årigt projekt om cirkulär ekonomi. Coompanion Västerbotten äger projektet, men projektverksamheten medverkar i projektet som samordnare för Umeå kommun. Projektet syftar till att bidra till att begränsa klimatförändringarna genom att påskynda övergången från en linjär ekonomi till en cirkulär ekonomi. Utmaningen är att få ekonomisk lönsamhet i cirkulära affärsmodeller och öka användningen av återvunnet material samt skapa ett större utbud. Projektet ska ge individer och företag bättre förutsättningar och kapacitet att bedriva cirkulära affärsprocesser.

4.3.2 Särskilda utvecklingsinsatser

Förutom nedanstående utvecklingsinsats berörs området av flera av de avdelningsövergripande utvecklingsinsatser.

- **Podden Klimatekot**

Utveckling av podden Klimatekot. Umeå kommun, genom Energi- och klimatrådgivningen, har arbetat med kunskapshöjande insatser utåtriktat till medborgare genom podden Klimatekot sedan 2020. Under hösten 2023 påbörjades ett arbete med att utvärdera podden med syftet att se ifall önskade målgrupper nås och att podden har rätt innehåll utifrån målgruppernas behov. Utvärdering och utvecklingen utifrån hösten 2023 resultat kommer att fortsätta under 2024.

4.3.3 Prioriterad plan

För området projektverksamhet är det totala behovet 5 150 timmar (4,9 årsarbetare) och prioriterad tid utefter tillgängliga resurser 4 650 timmar (4,4 årsarbetare).

Det förväntas ske en markant ökning av den personliga rådgivningen utifrån världsläget med ökade energikostnader etc. och bedömer därmed ett behov av att säkra upp med resurser till denna del av verksamheten. Till 2024 saknas de resurserna och kan inte prioriteras.

Projektverksamhet	Resursbehov	Prioriterad tid
EKR (skattefinansierat)	500	0
EKR (externfinansierat)	1 300	1 800
Projekt (externfinansierat)	2 550	2 550
Medfinansiering projekt (skattefinansierat)	300	0
Fairtrade city (skattefinansierat)	500	300
Totalt (ÅÅ)	5 150 (4,9)	4 650 (4,4)

Bilagor

Bilaga 1 - Behovsutredning miljöbalken för enheten miljöskydd 2024–2026

Bilaga 2 - Behovsutredning miljöbalken del vatten och avlopp 2024–2026

Bilaga 3 - Behovsutredning Livsmedelssäkerhet 2024–2026

Bilaga 4 - Behovsutredning Serveringstillstånd, tobak m.m. 2024–2026

Bilaga 5 - Behovsutredning Budget- och konsumentrådgivning 2024–2026

Bilaga 6 - Behovsutredning miljöplanering och naturvård samt projektverksamhet 2024–2026

Bilaga 1 - Behovsutredning miljöbalken för enheten miljöskydd 2024–2026

Enheten Miljöskydd arbetar med tillsyn enligt miljöbalken med inriktning på miljöfarlig verksamhet, mark och avfall samt hälsoskydd.

Vid framtagande av behovsutredningen har hänsyn tagits till den nationella strategin för miljöbalkstillsynen. Strategin gäller i fyraårsperioder; den pågående, första perioden gäller under 2022–2025. Strategin syftar till att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period. Strategin innehåller sju tillsynsområden. Vart och ett av dessa har inringade fokusområden med tillhörande preciseringar kopplade till sig. Till varje fokusområde finns ett nationellt effektmål för tillsynen. Preciseringarna utgör strategi för att uppnå effektmålen.

Behovet av tillsyn enligt miljöbalken uppgår till ca 17 811 timmar för 2024, dvs 17,5 tjänster. I tabellen redovisas totala behovet för tillsyn i timmar.

Enheten Miljöskydd	Resursbehov 2024	Resursbehov 2025	Resursbehov 2026
Styrd tillsyn	5 586	5 647	5 708
Händelsestyrd tillsyn	3 185	2 885	2 770
Behovsprioriterad tillsyn	4 524	4 444	4 444
Skattefinansierad	4 171	4 029	3 955
Totalt	17 466	17 005	16 877

1. Styrd tillsyn – Miljöskydd

De verksamheter som ingår i den styrda tillsynen är i huvudsak de tillsynsobjekt som omfattas av miljötillsynsförordningen, tillståndsplikt eller anmälningsplikt enligt miljöbalken. Dessa objekt är utpekade av lagstiftaren och ska därmed ägnas en betydande uppmärksamhet. Verksamheterna betalar fast årlig avgift och är tillsyn som inte kan prioriteras bort. De flesta tillståndspliktiga verksamheter (A och B) har bedömts ha ett behov av minst ett årligt besök. Förutom IED-verksamheter där behovet av tillsyn bedöms större. För vissa täkter eller avfallsanläggningar bedöms behovet lägre. För anmälningspliktiga verksamheter (C och H) och vissa U-verksamheter (ej anmälningspliktiga) har tillsynsfrekvensen fastställts beroende på verksamhetens tillsynsbehov lågt/normalt/högt.

Styrd tillsyn	Antal objekt	Tillsynsintervall	Behov		
			2024	2025	2026
A/B-verksamheter	58	0,5-3	2 917	2 638	2 917
C-verksamheter	255	1-3	1 490	1 536	1 582
Hälsoskyddsverksamheter	313	2	1 531	1 592	1 653
Totalt	626		5 938	5 766	6 152

2. Händelsestyrd tillsyn – Miljöskydd

En stor del av Miljö- och hälsoskyddsarbete består av handläggning av inkommande ärenden som måste handläggas. De inkommande ärendena består av ansökningar, anmälningar, remisser, klagomål och andra ärenden för utredning och åtgärd. Behovet uppskattas genom erfarenhet kring antalet ärenden och förväntad tidsåtgång från tidigare år.

I nedan tabeller finns en beskrivning av inkommande händelser och ärenden som hanteras.

Händelsestyrd tillsyn	Behov		
	2024	2025	2026
Anmälan avfallsbehandling	0	0	0
Anmälan § 38 skola, bad, hygienisk verksamhet	280	280	280
Anmälan miljöfarlig verksamhet	280	280	280
Anmälan solarieverksamhet	7	7	7
Anmälan/ansökan värmepumpar	440	440	440
Ansökan djurhållning inom detaljplan	20	20	20
Användning av växtskyddsmedel	8	8	8
Avfallsplaner fritidsbåtshamnar	280	0	0
Tillsyn småbåtshamnar, av inlämnad avfallshanteringsplan	115	115	0
Tillsyn småbåtshamnar, av ej inlämnade avfallshanteringsplan	20	0	0
Cisterner	10	10	10
Förorenade områden – inkommande ärenden	400	400	400
Klagomål (debiterbara)	360	360	360
Köldmedium (rapporter mm)	700	700	700
Miljösanktionsavgift	100	100	100
Saneringsintyg	30	30	30
Vattenskyddsområden	20	20	20
Undantag från renhållningsföreskrifter	85	85	85
Undantag från avfallsförordningen	30	30	30
Totalt	3185	2 885	2 770

2.1 Anmälan (ny) avfallsanläggning

Bedömningen för 2024 är att det inte kommer att komma in några nya avfallsanläggningar.

2.2 Anmälningens ärenden § 38 hälsoskyddsverksamheter

Antalet anmälningens ärenden enligt 38 § (FMH) liksom tidsåtgången varierar mellan åren, man ser en generell ökning för varje år. Miljö- och hälsoskydd uppskattar att det kommer in cirka 40 anmälningar 2024. Det årliga behovet för hantering av inkomna anmälningens ärenden och service till potentiella verksamhetsutövare beräknas till **ca 280 timmar**.

2.3 Anmälan miljöfarlig verksamhet

Handläggning av anmälan om ny miljöfarlig verksamhet (C-verksamheter), ca 40 ärenden per år. Detta kan exempelvis vara drivmedelsanläggningar, fordonstvättar, hantering av avfall och så vidare. Tid ca **280 timmar** per år.

2.5 Anmälningens ärenden strålskyddsföreskrifterna

Anmälningar enligt strålskyddsföreskrifterna, d.v.s. solarier och andra artificiella solmiljöer. Miljö- och hälsoskydd får in få anmälningar per år. Detta bedöms ta ca **7 timmar per år**.

2.6 Anmälan/ansökan om värmepump

Handläggning av anmälan och ansökan om uttag av värme eller kyla från mark och vatten. Inom vattenskyddsområden krävs tillstånd. En ökning har skett de senaste åren av ärenden med större värmepumpsanläggningar. Antal ärenden uppgår till cirka 220 per år, varav ca 10–20 är större anläggningar. Tid **440 timmar per år**.

2.7 Ansökan om tillstånd för djurhållning

Inom detaljplanelagt område krävs särskilt tillstånd enligt lokala hälsoskyddsföreskrifterna för hållande av vissa djur så som nötkreatur, häst, get, får eller svin, pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur. Miljö- och hälsoskydd hanterar ca 10 ansökningar per år. Tid ca **20 timmar per år**.

2.8 Användning växtskyddsmedel

Handläggning av anmälningar/ansökningar kemisk bekämpning är få två per år, ca **8 timmar per år**.

2.9, 2.10, 2.10a Avfallsplaner från fritidsbåtshamnar samt tillsyn

Ny lagstiftning om mottagningsanordningar i hamn för avlämning av avfall från båtar trädde i kraft under 2023 vilket innebär utökade arbetsuppgifter för Miljö- och hälsoskydd. Bestämmelserna syftar till att uppnå bättre avfallshantering för båtar och därmed minska miljöpåverkan till följd av dumpningar i hav. De nya reglerna kommer att innebära att det ska finnas en plan för mottagning och hantering av avfall från båtar. Dessa avfallsplaner ska godkännas av tillsynsmyndigheten. Det är fritidsbåtshamnar med 26 eller fler båtplatser som omfattas av detta krav och vid inventeringen som gjordes under 2023 bedöms ca 28 avfallsplaner behöva lämnas in. Det kan bli färre då det finns flera undantagsregler. Det bedöms att varje ärende tar ca 10 timmar (totalt **280 timmar**).

2.11 Cisterner

Alla nya oljecisterner över 1 kubikmeter, över 10 kubikmeter samt hantering i vattenskyddsområden ska anmälas till Miljö- och hälsoskydd. Från 2022 behöver det också i vissa fall lämnas in information om hantering i bränsletankar (lösa behållare/ADR-behållare) i vattenskyddsområde. Utöver detta handlägger nämnden ärenden om skrotning av cisterner, men det debiteras inte så det hamnar under skattefinansierad tillsyn. Viss handläggning av ärenden i vattenskyddsområden (där tillståndsplikt finns för bränslen) handläggs oftast inom ramen för posten Ans/anm vattenskyddsområde och ingår därför inte i denna post. Ca 5 ärenden per år, uppskattad tid är **10 timmar per år**.

2.13 Förorenade områden – inkommande ärenden

En stor del av arbetet som bedrivs inom gruppen för förorenade områden handlar om att hantera inkommande ärenden. Det är ärenden som till exempel initieras på grund av exploaterings- och infrastrukturprojekt som sker i kommunen. Exempel på händelsestyrda inkommande ärenden är underrättelser om påträffade föroreningar, §28-anmälningar, anmälan om PCB i fastigheter och i mark, provtagningsplaner, riskbedömningar, åtgärdsutredningar. Utöver inkommande händelsestyrda ärenden har behovet för handläggning av pågående ärenden som initierats händelsestyrt uppskattats. Detta för att inkommande händelsestyrda ärenden inom förorenade områden ofta pågår under längre tid. Handläggningen kan till exempel vara granskning av rapporter, provtagningsplaner och kontrollprogram eller att ställa krav på undersökningar eller efterbehandlingsåtgärder. Utöver det inkommer ärenden i samband med till exempel nedläggning av miljöfarliga verksamheter och då krävs internt stöd i tillsynsärenden som andra handläggare ansvarar för. Bedömt behov för inkommande ärenden ca **400 timmar per år**. Inklusivt anmälan om PCB i fastigheter och mark.

2.14 Klagomålsärenden – (debiterbara)

Miljö- och hälsoskydd handlägger bostadsklagomål, klagomål på störningar i yttre miljö, exempelvis buller, lukt, utsläpp och nedskräpning, klagomål på bristande hygien mm. Denna ärendetyp kan vara mycket tidskrävande och därmed svår att tidsskatta. Totalt inkommer ca 300 klagomålsärenden per år. Uppskattningsvis är det 20 % av dessa ärenden där tillsynen bedöms möjlig att debitera, där klagomålet är befogat och det finns en verksamhetsutövare att debitera.

Tiden för klagomålsärenden som är debiterbara har bedömts utifrån de senaste årens ärenden och behovet uppskattas till dvs **360 timmar**. Övrig tid för klagomål tas upp under skattefinansierad tillsyn.

2.15 Köldmedierapporter

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tillsynsansvaret för kemiska produkter. En del i detta arbete är handläggning av årliga rapporter från läckagekontroll. Varje år handläggs cirka 350 köldmedierapporter. Tid beräknas till **700 timmar per år**.

2.16 Miljösanktionsavgift (MSA)

Antalet MSA uppskattas att ca 45 per år, i huvudsak köldmedia och sen i fallande ordning cisterner, ej anmälda hälsoskyddsverksamheter, försenad miljörapport mm. Nytt för 2024 är att vi räknar med att ca 5 fritidsbåtshamnar inte lämnar in sin avfallshanteringsplan i tid vilket medför en ökad handläggningstid med 20 timmar för detta. Tid ca **100 timmar per år**.

2.17 Saneringsintyg

Fartyg som färdas mellan olika länder behöver ett aktuellt saneringsintyg. Umeå är en av hamnarna som utfärdar intyg efter att fartyget har inspekterats i enlighet med lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa. Miljö- och hälsoskydd tar ut en fast avgift motsvarande 3 timmar för undersökning av fartygen. Behov **30 timmar per år**.

2.20 Vattenskyddsområden

De större vattentäkterna har skyddsområden med föreskrifter som reglerar anmälnings- och tillståndsplikt för vissa åtgärder. Men det bedöms ändå inte föranleda någon förändring av behovet i stort eftersom inflödet normalt sett inte är så stort och erfarenhetsmässigt har bara vissa av de som behöver söka tillstånd uppmärksammat kravet och lämnat in en ansökan. Handläggningstid ca **20 timmar per år**.

2.21 Undantag från renhållningsföreskrifter

Miljö- och hälsoskyddsnämnden hanterar ansökningar om uppehåll i hämtning av kärl- och säckavfall, fettavskiljarslam samt dispens från hämtning av kommunalt avfall. Föreskrifterna om avfallshantering i Umeå kommun ska revideras vilket innebär nya eller förändrade arbetsuppgifter för nämnden. När det gäller undantag föreslås att en särskild dispens ska krävas om matavfall inte önskas hämtas vid fastigheten. Detta innebär att majoriteten av de ärenden som hanterats som en anmälan om kompostering kommer att hanteras genom en dispensansökan. Med anledning av detta ökar tiden. Ändringarna föreslås börja gälla från 2024 med risk att det dröjer fram till 2025. Handläggningstid **ca 85 timmar per år** ca 85 ärenden per år.

2.22 Undantag från avfallsförordningen

Sedan 2020 ansvarar nämnden för att fatta beslut om dispens från olika utsorteringskrav enligt 3 kapitlet avfallsförordningen. Till exempel handlar det om sortering av bygg- och rivningsavfall och bioavfall samt dispens från kravet på att skilja förpackningar från dess innehåll från verksamheter som producerar avfall. Handläggningstid ca **30 timmar per år** ca 10 ärenden per år.

3. Behovsprioriterad tillsyn

I den behovsprioriterade tillsynen finns behov av återkommande tillsyn. Tillsynen finansieras med timavgifter (efterskottsbetalning). Tillsynsbehovet på verksamheter inom den behovsprioriterade tillsynen varierar för olika verksamheter. Nedan finns en beskrivning av tillsynen som bör genomföras inom både miljöfarliga verksamheter och hälsoskydd.

Behovsprioriterad tillsyn	Behov		
	2024	2025	2026
Anmälda nya § 38-verksamheter	0	0	0
Avfall – bygg och rivningsavfall	60	60	60
Avfall – producentansvar, ÅVS	15	15	15
Avfall – transporter, farligt avfall	230	230	230
Brännbollsyran (Tillsyn, yttrande, arbetsgrupp)	150	150	150
Miljöfarliga verksamheter (U-tim)	58	58	58
Evenemang, höga ljud, samlingslokaler	80	80	80
Frisörer	70	70	70
Föreopade områden – initiering nya riskklass 1 och 2	1640	1640	1640
Föreopade områden – nedlagda deponier riskklass 3 och 4	100	100	100
Föreopade områden – Norrbyskär	50	20	20
Föreopade områden – prioriterade pågående objekt	500	500	500
Försäljning av kemiska produkter och varor	222	222	222
Försäljning av kosmetiska och hygieniska produkter	25	25	25
Gym och idrottsanläggningar	85	85	85
Husbehovstäckter	6	6	6
Infrastrukturprojekt	200	150	150
Inventering industriområden	350	350	350
Lantbruk, hästar (utan årlig avgift)	80	80	80
Legionella i samhället	10	10	10
Lekland, platser där barn, unga vistas, ungdomsgårdar	20	20	20
Lokaler för förvaring av djur	0	0	0
Pedagogisk omsorg med lokal (dagbarnvårdare och öppen förskola)	60	60	60
Radon flerbostadshus	20	20	20
Rallyt (tillsyn, yttrande och arbetsgrupp)	25	25	25
Skönhetsvård, hudvård, massage	67	67	67
Småbåtshamnar	70	70	70
Solarier	4	4	4
Strandbad (tillsyn toaletter, sophantering mm)	24	24	24
Särskilda boenden	50	50	50
Tillfälliga boenden (camping, hotell, vandrarhem)	30	30	30
Vattentäckter skyddsområden	40	40	40
Vattenuttag	17	17	17
Växtskyddsmedelsanvändning	24	24	24
Överlåtelse särskilt farliga kemikalier, tillsyn	20	20	20
Miljöfarliga verksamheter (oklassade U-fast) (NY)	72	72	72
Uppsökande illegal avfallshantering	50	50	50
Totalt	4 524	4 444	4 444

3.1 Anmälda nya § 38-verksamheter

Denna hanterades 2023 så ingen tid behövs för detta 2024 eftersom vi är i fas.

3.2 Bygg och rivningsavfall

Tillsyn av bygg- och rivningsavfall är prioriterad i den nationella avfallsplanen. Det är av stor vikt att masshantering kontrolleras så att förorenade massor och avfall hanteras på lämpligt sätt. Minst sex tillsynsbesök bör göras varje år för att kontrollera sorteringen på byggplatsen och vart avfallet tar vägen. Tillsynen har inte prioriterats de senaste åren men behovet är stort att genomföra denna tillsyn. Tillsynstid **60 timmar/år**.

3.3 Producentansvar ÅVS

Miljö- och hälsoskydd har ett behov av att bedriva regelbunden tillsyn av de återvinningsstationer för förpackningar och tidningar som finns. För närvarande finns det 61 st ÅVS och tillsynsbehovet uppskattas till ca **15 timmar/år** med tillsyn vart nionde år.

3.4 Transporter, farligt avfall

Länsstyrelsen är prövningsmyndighet för avfallstransporter som sker inom Sverige och miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsynsmyndighet. För tillfället finns det cirka 230 st beslut som medger transport av avfall/farligt avfall och vissa av dessa (ca 13 %) gäller för A-, B- och C-verksamheter där vi har regelbunden tillsyn. Tillsynsbehovet bedöms vara **230 timmar/år**.

3.5 Brännbollsyran

Brännbollsyran är Umeås största musikarrangemang vilket kräver en stor arbetsinsats från Miljö- och hälsoskydd. En arbetsgrupp behövs för att hantera yttrande, tillsyn, uppföljning och hantering av klagomål. Beräknad tid för detta är **ca 150 timmar/år**.

3.7 Miljöfarliga verksamheter (U-tim)

Det finns idag 15 drivmedelsanläggningar, 30 tandläkare och uppskattningsvis 15 andra miljöfarliga verksamheter t.ex. mindre lackerare som saknar årlig tillsynsavgift. Dessa har också behov av regelbunden tillsyn och vi når dem ej på annat sätt. Bedömningen är att drivmedelsanläggningar är prioriterade. Tillsynsbehovet är **ca 58 timmar 2024**.

3.8 Evenemang, höga ljud och samlingslokaler

Exempel på samlingslokaler kan vara ungdomsgårdar, uteställen, kursgårdar och konferensanläggningar, biografen och kyrkor. Det anordnas även ett flertal evenemang och festivaler utomhus. Det finns dels ett behov av riktad tillsyn av höga ljudnivåer där elförstärkt musik förekommer samt även tillsyn av hygienutrymmen. Behov av tillsyn vart 3:e år i lokaler där höga ljud förekommer och övrig sporadisk tillsyn. Barns och ungdomars miljö bör prioriteras. Tillsynsbehov **ca 80 timmar per år**.

3.9 Frisörsalonger

Umeå har ca 100 frisörsalonger. Tillsynsbehovet är inte så stort. Miljö- och hälsoskydd har inte tagit emot några klagomål på att missförhållanden skulle förekomma i branschen. Tillsyn skedde senast 2014 år. På frisörsalonger kan ibland andra verksamheter som är anmälningspliktiga enligt § 38 finnas, såsom håltagning med håltagningspistol och rakning med rakkniv. Vid tillsyn hos frisörer bedömer vi att inriktning mot kemikalier och kosmetiska produkter och hygien är det mest angelägna. Tillsynsbehov vart 9:e år, **ca 70 timmar per år**.

3. Förorenade områden

En stor post i behovsplanering kopplat till förorenade områden är den egeninitierade tillsyn vi bedriver gentemot det inventerade och bransch eller riskklassade MIFO-objekten. I Umeå kommun finns för närvarande 509 objekt. Av de ca 500 objekten tillhör i nuläget 44 objekt riskklass 1 eller 2 vilket innebär mycket stor risk respektive stor risk för människors hälsa eller miljön. Umeå kommuns lokala miljömål är att förorenade områden i riskklass 1 och 2 ska vara undersökta och vid behov åtgärdade till år 2025.

3.10 Förorenade områden – Initiering nya riskklass 1 och 2

För att nå Umeå kommuns lokala miljömål ”att ha utrett och vid behov åtgärdat objekten med riskklass 1 och 2 till 2025” har tidsbehovet uppskattats till **1640 timmar per år**. Arbetet med förorenade områden är tidskrävande, ofta komplicerat vad gäller ansvarsförhållanden och löper över många år. Att uppskatta behovet framåt för den här posten enskilt är svårt då vi inte rör över fördelningen av de statliga medlen som vissa av objekten är beroende av.

3.11 Förorenade områden – Nedlagda deponier riskklass 3 och 4

Uppskattat tillsynsbehov **100 timmar per år**. I tiden ingår tillsynsbesök, granskning, krav på undersökning osv.

3.12 Förorenade områden - Norrbyskär

Saneringen på Norrbyskär har inletts och uppskattad tid för detta förväntas bli, **50 timmar 2024** och 20 timmar 2025 och 2026.

3.14 Förorenade områden - Prioriterad pågående objekt

Objekt i riskklass 1 och 2 prioriteras vidare för undersökningar och åtgärder. Av de 44 objekten är det 4 objekt vi arbetar med i dagsläget via tillsynsärenden eller via statliga medel som bidragsobjekt (3 pågående ärenden på objekt under utredningsfas och 1 objekt i åtgärdsfas). Dessa objekt är, Kuusakoski metallåtervinning (f.d Umeå metallaffär), Swedavia Umeå airport, Båtslipen på Norrbyskär, Patholmsviken och Holmsundssågen SCA (tillsynsärende och exploateringsärende). under tidsposten Prioriterad objekt bedöms tillsynsbehovet till **500 timmar för år 2024**.

3.15 Försäljning av kemiska produkter och varor

Det finns behov av riktade insatser inom detaljhandeln för att jobba mot en giftfri miljö. Nämnden har tillsyn över kemiska produkter, varor och bekämpningsmedel (biocider och växtskyddsmedel). Nämnden har även tillsynen över försäljning av sprängämnesprekursorer och denna tillsyn är lämplig att ta i samband med tillsynen av kemiska produkter.

Tillsynsmyndigheterna utför tillsyn av varor och kemiska produkter i butiksledet med fokus på begränsningar enligt Reach-förordningen. Detta kan göras i form av kontroll av rutiner för att uppfylla krav och begränsningar i lagstiftningen. (Under strategins period). Keml har ett nationellt projekt 2024 med fokus på varor och begränsningar enligt REACH som vi avser att delta i. Tidsbehovet för projektet år 2024 är **200 timmar**.

Behov finns även av att utföra tillsyn av biocidprodukter och biocidbehandlade varor. Kan planeras in till 2025 som är sista året för strategin. Oklart om Keml kommer att anordna ett projekt kring detta. Tillsynsbehovet 2025 uppskattas till **200 timmar**.

Behov finns även för att upprätta register över försäljare av sprängämnesprekursorer och bekämpningsmedel och för att hålla dessa uppdaterade. Försäljare av växtskyddsmedel behöver ligga i samma register som övriga aktörer som hanterar växtskyddsmedel (se annan aktivitetspost om register), eftersom årlig rapportering sker om detta. Tillsynsbehovet är **22 timmar per år**.

3.16 Försäljning av kosmetiska och hygieniska produkter i detalj- och näthandeln

Kosmetiska produkter är produkter som används utanpå kroppen eller på tänderna, tex tvål, schampo, solskyddsprodukter, smink och tandkräm. Läkemedelsverket utfärdar inga tillstånd och det sker ingen förhandsgranskning av kosmetiska produkter. Istället kontrolleras efterlevnaden av reglerna genom tillsyn. Miljö- och hälsoskydd anser att det är viktigt med regelbunden tillsyn inom detta område då spridningen av kemiska ämnen ökar i takt med ökad produktion, konsumtion och handel med varor. Det är svårt att kontrollera innehållet av kemikalier och bedöma hälsoriskerna av nya ämnen som tas fram när andra likartade förbjuds. Under 2021 har tillsynsprojekt gällande märkningsregler med fokus på hudblekande produkter utförts. Miljö- och hälsoskydd ser att det finns behov av ytterligare tillsyn på fler återförsäljare för att kontrollera att produkternas märkning följer gällande lagstiftning. Behov av tillsyn vart 6:e år, tid ca **25 timmar/år**.

3.17 Gym- och idrottsanläggningar

Idrottsanläggningar och gym bedöms ha behov av regelbunden tillsyn. Tillsynsområden som bedöms viktiga att lägga fokus på är bl.a. ventilation, höga ljudnivåer, städning och hygien. Behov av tillsyn vart 6:e år, tid ca **85 timmar/år**.

3.18 Husbehovstäcker

Husbehovstäkt är en täkt där markägaren ska använda materialet från takten för eget behov inom den/de egna fastigheterna. Anmälningsplikt råder vid uttag av berg eller naturgrus om mer än 10 000 ton material. Inom vattenskyddsområden råder vanligtvis tillstånds- eller anmälningsplikt oavsett storlek. I Umeå kommun finns ca 10 pågående husbehovstäcker. Anmälningspliktiga pågående husbehovstäcker beräknas ha visst tillsynsbehov med ett intervall på ca 9 år (eller vid behov). Tillsynsbehovet är beräknat både utifrån anmälningsplikt från MPF. Tillsynsbehovet kan beräknas till **6 timmar per år**.

3.20 Infrastrukturprojekt

Det pågår stora infrastrukturprojekt i vår kommun bland annat Västra länken, Norrbotniabanen och utbyggnad av hamnen. Länsstyrelsen har tillsyn över vissa delar som t ex bro över älven, broar över Tavelån, tunneln genom Ersmarksberget samt vattenverksamhet Hamnen. Nämnden har tillsyn över masshantering, buller, damning, markföroreningar m.m. Detta kommer att resultera i många inkommande ärenden och behov av tillsynsinsatser. Västra länken skulle egentligen vara klar under 2021 men arbeten för att få godkänd slutbesiktning kommer fortsätta under 2024. För Norrbotniabanans del pågår byggnation på sträckan Umeå–Dåva. Trafikverket håller på med planering och projektering på sträckan Dåva–Gryssjön. Behovet av tillsyn bedöms till **200 timmar** för 2024 och åren därefter 150 timmar för Västra länken och Norrbotniabanen .

3.21 Inventering av industriområden

Umeå har ett tjugotal industriområden med diverse verksamheter, framför allt verkstäder, mindre fordonstvättar och andra verksamheter som inte omfattas av anmälningsplikt. Det krävs återkommande tillsyn i dessa områden för att lokalisera oanmälda C-verksamheter eller U-verksamheter som omfattas av årlig avgift. Det ger också en möjlighet att besöka verksamheter och fastigheter som vanligen inte skulle tillsynas, och en chans att kunna upptäcka risker och brister i hantering. Ett viktigt fokusområde är oljeavskiljare och utsläpp till vatten. I inventeringen ingår att alla fastighetsägare på aktuellt område får enkäter angående oljeavskiljare på fastigheterna. Enkäterna har visat sig fungera förebyggande då flera fastighetsägare besiktat sina oljeavskiljare efter att de fått enkäten. Enkäterna utgör även underlag till inventeringen av aktuella företag då fastighetsägarna svarar på vilken typ av verksamheter som är kopplade till oljeavskiljaren. Antalet anläggningar är mycket svårt att uppskatta. Under 2019–2021 genomfördes inventeringsprojekt på Västerslätt kopplat till dagvattenutsläpp till Tvärån. Under 2022–2023 genomfördes inventeringsprojekt i Holmsund på områdena Sandvik och Lövö.

Projektet väntas fortlöpa kommande år på fler industriområden. Behovet av tillsyn bedöms till **350 timmar per år** för inventering av industriområden.

3.22 Lantbruk och hästar – näringsämnesfrågor

Tillsynsbehov på de verksamheter som inte har årsavgift. Omfattar djurhållande lantbruk och hästgårdar (ca 350 gårdar) och växtodlingsgårdar (50–300 st). De minsta gårdarna bedöms inte behöva regelbunden tillsyn, men det finns ett övergripande behov av tillsyn enligt åtgärdsprogrammet för vatten. Från aktiviteten om upprättande av register kommer det att efter 2024 finnas uppgifter som sannolikt gör att det blir aktuellt med förändring av antalet timmar som behöver läggas per år. I den nationella tillsynsplanen anges för 2024 riskbedömning av tillsynsobjekt och utbildning. Behovet är svårt att uppskatta men har hittills beräknats på tillsyn av 120 gårdar vart 9:e år, dvs tillsynsbehov **80 timmar/år**.

3.23 Legionella i samhället

Vi har i nuläget ingen kunskap på om Legionella-bakterier släpps ut från verksamheter i sådan omfattning att exponering sker i samhället. Tänkbara källor skulle kunna vara kyltorn, biodammar, bevattningsanläggningar. Tillsynsbehov vart 6:e år, **ca 10 timmar/år**.

3.24 Lekland, platser där barn och unga vistas

Många barn och ungdomar vistas på exempelvis ungdomsgårdar och lekländer. Tillsynsområden som bedöms viktiga att lägga fokus på är bl.a. ventilation, städning och hygien. Tillsynsbehov vart 6:e år, **ca 20 timmar/år**.

3.25 Lokaler för förvaring av djur

Med lokaler för förvaring av djur menas förvaring av djur på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön kan uppstå. Det har ingenting med djurskydd att göra. Exempel på sådana lokaler är exempelvis kennel, djuraffär, veterinärmottagning, uppfödning, hunddagis och ridskola. I dagsläget bedriver vi ingen tillsyn på dessa lokaler mer än vid nyetablering i form av remissinstans i bygglovsförfarandet och vid klagomål. Miljö- och hälsoskydd bedömer att det inte finns behov av ytterligare tid.

3.26 Pedagogisk omsorg med lokal (dagbarnvårdare och öppen förskola)

I Umeå kommun finns ca 5 dagbarnvårdare som håller till i lokal utanför hemmet och ca 10 öppna förskolor. Miljö- och hälsoskydd har inte varit på tillsyn i dessa verksamheter, men bedömer tillsynsbehovet likvärdigt som för förskolor. Tillsynsbehov vart 3:e år, **ca 60 timmar/år**.

3.27 Radon flerbostadshus

I kommunen finns ca 300 kända fastigheter byggda med blålättbetong. Flerbostadshus byggda med blålättbetong har sedan 2006 förelagts om att utföra radonmätningar och vid behov radonsänkande åtgärder. Kvar finns ett tiotal flerbostadshus där ytterligare tillsynsinsatser behöver göras i form av krav på radonmätningar och radonsänkande åtgärder. Skolor/förskolor i kommunen bedöms ligga under riktvärdet.

Behovet av ytterligare tillsynsinsatser bör inriktas till högriskområden och flerbostadshus byggda under åren då blålättbetong användes. Tid för tillsyn och uppföljning av radon i flerfamiljshus uppskattas till **20 timmar per år**. Rådgivning och information till fastighetsägare tas upp under skattefinansierad tillsyn.

3.28 Rallyt (tillsyn, yttrande och arbetsgrupp)

Miljö- och hälsoskydd bedriver tillsyn gällande drivmedel och hantering av farligt avfall under Rally-VM. I arbetet med rallyt ingår även att vara med i kommunens arbetsgrupp samt att lämna yttrande till länsstyrelsen och bedöma miljöpåverkan beroende på sträckdragningar. Uppskattat tillsynsbehov är **25 timmar/år** varav yttrande och arbetsgrupps-tiden är skattefinansierad, c:a 15 timmar.

3.29 Skönhetssalonger och andra verksamheter där hudbarriären *inte* bryts

I kommunen finns det många skönhetssalonger utan anmälningsplikt. Flera av dem erbjuder även annan behandling som är anmälningspliktig och faller därmed under avsnittet styrd eller behovsstyrd tillsyn. Det finns också många verksamheter som erbjuder massage. Tillsyn mot skönhetssalonger och massageverksamhet inriktas på hygien, ventilation och egenkontroll. Tillsynsbehov vart 9:e år, **67 timmar per år**.

3.34 Småbåtshamnar

Tillsyn av småbåtshamnar finns med i förslaget till åtgärdsprogram för miljömålet God ytvattenstatus och bidrar därmed till arbetet med de lokala miljömålen. Tillsyn av småbåtshamnar finns även med i Vattenmyndigheternas åtgärdsförslag med inriktning förorenad mark. EBH-frågor, drivmedelshantering, cisterner, avlopp, nedskräpning, avfallshantering och användning av båtbottnfärger är exempel på frågor som kan vara aktuella. Även tillsyn av fritidsbåtshamnars avfallshantering kopplat till ny lagstiftning är aktuell. Bland annat utifrån kravet på avfallsplaner från fritidsbåtshamnar under avsnittet händelsestyrd tillsyn. Tillsynen ska säkerställa att bestämmelserna följs och att avfallshanteringsplanerna genomförs. Efter inventering bedöms det finnas totalt 51 fritidsbåtshamnar men om/vilken service som finns är oklar och därmed är tillsynsbehovet svårbedömt. Tillsynsbehov uppskattas till **70 timmar per år**.

3.35 Solarier

Solarier som upplåts till allmänheten är anmälningspliktiga enligt strålskyddslagen. Bestämmelser om strålning regleras i Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter. Miljöbalken är även tillämplig gällande egenkontroll och hygien. Tillsynsbehov vart 6:e år **ca 4 timmar/år**.

3.36 Strandbad

Det finns 24 strandbad där Umeå kommun ansvarar för provtagning. Fyra badplatser räknas som EU-bad med mer än 200 badande per dag. Tillsyn av sophantering, toaletter vart 6:e år, tid **ca 24 timmar/år**.

3.37 Särskilda boenden

Särskilda boenden utgör boenden för de äldsta och mest sjuka, men även för andra utsatta personer i samhället med särskilda behov. Vid särskilda boenden kan brister i hygien och boendemiljö medföra risker för människors hälsa eller andra olägenheter. Umeå kommun har 20 äldreboenden och servicehus. Denna grupp bedöms som utsatta och det är därför viktigt att avsätta resurser för återkommande tillsyn. Det finns även ett flertal andra typer av boenden där behovet bedöms från år till år. Dit räknas bland annat asylboende, HVB-hem, ungdomsboende, kriminalvården och rättspsykiatri. Även i studentboende tex i korridorer har vi haft klagomål på inomhusmiljö tidigare år. Fastighetsägare där det är återkommande klagomål på inomhusmiljö kan vissa år behöva riktade tillsynsinsatser. Totalt behov tillsyn vart 6:e år, tid **ca 50 timmar/år**.

3.39 Tillfälliga boenden

Vid ett tillfälligt boende kan brister i hygien och boendemiljö medföra risker för människors hälsa eller andra olägenheter. Exempel på tillfälliga boendeformer i Umeå är hotell, pensionat, campingar (inklusive stugbyar) och vandrarhem. Tillsynsområden som läggs fokus på är bland annat; ventilation, skadedjur, avfall, energifrågor, städning och hygien. Behov av tillsyn vart 9:e år, tid **30 timmar per år**.

3.43 Växtskyddsmedelsanvändning

Tillsynsbehov på användning av växtskyddsmedel innefattar tex journalföring, lagring, tillåtlighet för preparat. Utifrån den skattefinansierade aktiviteten för upprättande av register erhålls underlag som möjliggör en bättre uppskattning av tid. Registeruppgifterna kan komma att innebära en höjning av antalet timmar eftersom det i den nationella vägledningen för riskbedömning rekommenderas kontrollintervall på bara 2 –5 år istället för 3 –15 år enligt ovan. Under 2025 kommer ett nationellt tillsynsprojekt att genomföras genom Jordbruksverket "Växtskyddsmedel – tillsyn i fält". **Totalt tillsynsbehov ca 24 timmar per år** vid tillsyn av 6 verksamheter per år för 2024-2026.

3.44 Överlåtelse av särskilt farliga kemikalier, tillsyn

Tillsyn på de anläggningar som har tillstånd att överlåta särskilt farliga kemikalier uppskattas till c:a 5 till 10 verksamheter per år **totalt tillsynsbehov c:a 20 timmar/år**.

3.45 Miljöfarliga verksamheter (oklassade U-fast)

Fordonsverkstäder över 50 m² samt verksamheter som tvättar över 1000 personbilar eller 250 tunga fordon per år ska ha en fast årlig avgift för sin U-verksamhet. Nya mindre fordonstvättar och verkstäder dyker upp hela tiden och vi ser ett behov av att inventera dem och göra tillsyn samt att klassa in dem som U-fast-objekt. Vi har redan idag en påbörjad lista över sådana verksamheter (ca 50 st) utifrån tips och annonser, men det finns fler och t.ex. åkerier är en bransch där det kan finnas sådan verksamhet. Det är både för miljönyttan och ur rättvisesynpunkt då vi har företag i den branschen som är inklassade och har fast årlig avgift. Det rör sig om ca 75 objekt. Tillsynsbehovet uppskattas till 72 timmar per år för att komma i kapp. Sedan behövs tid för ytterligare inventering och tid för nya verksamheter som startar upp.

Det finns en aktivitet i nationella tillsynstrategin för miljöbalkstillsyn som innebär att tillsynsmyndigheterna deltar i en nationell tillsynskampanj avseende fordonstvättar och/eller fordonsverkstäder (nov 2023 - maj 2024).

3.46 Uppsökande tillsyn av illegal avfallshantering

Den organiserade brottsligheten finns etablerad inom vissa verksamheter som hanterar avfall. Illegal avfallshantering kan orsaka allvarliga skador i miljön samt stora samhällskostnader. För att förebygga denna typ av brottslighet behövs tid för uppsökande tillsyn. Uppsökande tillsyn innebär att tillsynsmyndigheten behöver leta upp verksamheter som kan misstänkas bedriva illegal avfallshantering. Det kan innebära att tillsynsmyndigheten utifrån en riskbedömning väljer ut områden och verksamheter som sedan kontrolleras. Området är nytt och därför svårt att bedöma tidsåtgång. Initialt bedöms att **ca 50 timmar per år** är aktuellt.

4. Skattefinansierad tillsyn – Miljöskydd

En del av Miljö- och hälsoskydds verksamhet finansieras helt och hållet med skattemedel. Det är handläggning av ärenden eller rådgivning där vi inte kan ta ut avgift eller där taxa saknas. Nedan finns en beskrivning av tillsyn och ärenden som hanteras

Skattefinansierad tillsyn	Behov		
	2024	2025	2026
Animaliska biprodukter (ABP)	32	32	32
Anmälan kompostering av matavfall	3	3	3
Anmälan/underrättelse om biocidprodukter	4	4	4
Avfallsplan - uppföljning och revidering	0	0	0
Branschdialog 1 per år	30	30	30
Cisterner som tas ur bruk	5	5	5
Fastighetsägare information om egenkontroll	10	10	10
Företnadsområden – MIFO-administration	60	60	60
Företnadsområden – remisser, rådgivning	120	120	120
Företnadsområden – identifiering av nya objekt branschklass 2, PFAS	100	100	100
Företnadsområden – inventering av nya objekt samtliga branschklasser	200	200	200
Gränsöverskridande transporter avfall	40	40	40
Hygienisk verksamhet – inventera ej anmälda verksamheter	20	20	20
Klagomål (ej debiterbara)	1440	1440	1440
Miljöolyckor	30	30	30
Radiakmätning	30	30	30
Radon (information riskområden och byggår 1920–1970-tal)	10	10	10
Register – upprätta för ABP, växtskyddsmedel, lantbruk m.m.	116	84	10
Remisser externa hälsoskydd (polisen mm)	90	90	90
Remisser externa miljöskydd (polisen mm)	20	20	20
Remisser interna, bygglov HS	23	23	23
Remisser interna, bygglov MFV/MoA	120	120	120
Remisser myndigheter, rapportering, enkäter	160	160	160
Remisser, tillståndsprovning	375	375	375
Revidering av lokala avfallsföreskrifter	30	0	0
Rådgivning och information	680	680	680
Smittspårning	60	60	60
Strandbad	30	30	30
Vattenskyddsföreskrifter	23	23	23
Vattenskyddsområden tillsyn	90	90	90
Åtalsanmälningar	60	60	60
Överklagade ärenden	40	40	40
Överlåtelse särskilt farliga kemikalier, remisser och mängdrapportering	20	40	40
Ekonomisk säkerhet för avfallsbehandlare och insamlare	20	0	0
Åtgärdsprogram för buller	80		
Totalt	4 171	4 029	3 955

4.2 Animaliska biprodukter

Miljö- och hälsoskydd handlägger även ärenden gällande lagen om foder och animaliska biprodukter. Det handlar främst om inkommande ärenden om nedgrävning av häst, men även kontroll av själva nedgrävningarna samt den kontroll som sker vid miljötillsyn på t ex lantbruk avseende kadaverhantering och viss stallgödselhantering samt ett par objekt rörande matavfall från internationella transporter. Utifrån aktiviteten om upprättande av register kan det bedömda behovet av tid komma att förändras efter 2024. Uppskattningsvis inkommer ca 12 anmälningsärenden per år. Det årliga behovet är **32 timmar per år** avsatta för inkommande ärenden (12 h) och egeninitierad kontroll (20 h).

4.3 Anmälan om kompostering av matavfall

Fastighetsägare som vill kompostera sina egna matrester ska anmäla det till Miljö- och hälsoskydd. Efter förändringar i föreskrifterna om avfallshantering för Umeå kommun kommer det innebära att antal ärenden minskar. Om man önskar kompostera sitt matavfall men fortfarande vill ha möjligheten att lämna matavfall för borttransport ska man anmäla. Detta krav framgår av avfallsförordningen. Ingen avgift tas ut för anmälan. Handläggningstiden uppskattas till **3 timmar per år** (10 anmälningar á 15 minuter).

4.4 Anmälan/underrättelse om biocidprodukter

Anmälan/underrättelse ska ske till Miljö- och hälsoskydd vid spridning av biocidprodukter. Uppskattat inkommer 20 anmälningar per år, dvs **4 timmar per år**.

4.6 Branschdialog

1 gång per år anordnar miljö-och hälsoskydd branschdialoger. Uppskattad tid för detta **30 timmar per år**.

4.7 Cisterner som tas ur bruk

Handläggning av anmälningar om att cisterner tas ur bruk debiteras inte. Idag är det få som anmäler att den tas ur bruk, borde vara fler. Behov för handläggning av 10 cisterner per år, **5 timmar per år**.

4.8 Fastighetsägare – information om egenkontroll

Umeå har omkring 2 000 fastighetsägare för flerbostadshus, varav cirka 30 större. Det finns behov av förebyggande tillsyn riktad till fastighetsägare i form av information då människor vistas större delen av sin tid i bostaden. Fastighetsägare har ett ansvar att ha egenkontroll, rutiner att hantera klagomål och förebygga ohälsa. Störningar både inomhus och utomhus som exempelvis buller, dålig luft, temperatur, fukt är exempel på hälsoeffekter som kan uppstå. Även Legionella, radon, PCB, energi och avfallsfrågor är aktuella att belysa. Det finns även grupper i samhället som inte känner till att de kan vända sig till Miljö- och hälsoskydd för att få hjälp med sin boendemiljö, eller som är särskilt utsatta på andra sätt, och där Miljö- och hälsoskydd spelar en viktig roll. Lämplig insats är att vart 6:e år bjuda in till informationsmöten. Tidsåtgången beräknas till **10 timmar/år**.

4.9 Förorenade områden - MIFO administration

Miljö- och hälsoskydd behöver även arbeta med MIFO-administration som handlar om att efter förfrågan från Länsstyrelsen Västerbotten samt vid internt behov uppdatera EBH-stödet. Miljö- och hälsoskydd får även förfrågningar från Länsstyrelsen om att lämna synpunkter på den regionala PRIO-listan över länets mest prioriterade förorenade områden. Utöver det så finns behov av administrativ tid för att uppdatera ärendesystemet vad gäller objekt som utgör potentiellt förorenade områden. Tidsbehovet för MIFO-administration har vi uppskattat till **60 timmar per år**.

4.10 Förorenade områden- remisser, rådgivning

Umeå är en expansiv kommun med flertalet exploaterings- och infrastrukturprojekt. I samband med exploateringar av fastigheter aktualiseras föroreningssituationen i samband med att områden ska planläggas, bygglov ska beviljas eller att väg- och järnvägsplaner ska tas fram. I samband med dessa ärenden är miljö- och hälsoskydds nämnden ofta remissinstans och kan bistå med information om föroreningssituationen samt får möjlighet att ställa krav på miljötekniska undersökningar eller vid behov efterbehandlingsåtgärder. Även det kontorsgemensamma arbetet, det som är grunden för att vi ska kunna bedriva ett rättssäkert och kvalitativt arbete, är uppgifter som inte går att täcka med andra medel än de skattefinansierade. Till det kommer även vår rådgivande roll gentemot allmänhet och verksamhetsutövare samt det kommungemensamma arbetet som vi utför för att hjälpa andra förvaltningar och kommunala bolag att göra rätt. Tidsbehovet för remisser, rådgivning och information har vi uppskattat till **120 timmar per år**.

4.11 Förorenade områden – identifiering av nya objekt branschklass 2, PFAS

Eftersom samhället är i ständig förändring bedömer Miljö- och hälsoskydd att det finns ett behov av att identifiera nya objekt som potentiellt kan vara förorenade. Av de ca 500 potentiellt förorenade områdena i Umeå kommun finns bara ett objekt inom branschen brandövningsplats. Miljö- och hälsoskydd bedömer att det finns ett behov av att identifiera nya objekt där PFAS använts i större utsträckning till exempel vid brandövningsplatser. Detta eftersom PFAS-frågan lyfts återkommande från övriga myndigheter och branscher. För detta arbete bedöms behovet till **100 timmar för år 2024 och kommande år**.

4.12 Förorenade områden -inventering av nya objekt samtliga branschklasser

Av de 509 objekten som miljö- och hälsoskydds nämnden har tillsyn över är 322 objekt inte inventerade. Antal objekt i respektive branschklass som inte har inventerats är 63 objekt i branschklass 2, 234 objekt i branschklass 3 och 24 objekt i branschklass 4. De branscher i högst branschklass dvs branschklass 2 bör prioriteras för inventering då dessa objekt innehar en högre risk för förorening. Tidsåtgång per inventering bedöms till ca 8 h. Eftersom branschklassen för ett objekt inte behöver överensstämma med riskklassen ett objekt får behövs en översiktlig genomgång av objekten i branschklass 3 och branschklass 4 för att kunna identifiera och prioritera inventering av objekt som kan tilldelas riskklass 2. För detta arbete har behovet av tid bedömts till **200 timmar för år 2024 och kommande år**.

4.13 Gränsöverskridande avfallstransporter

Tillsyn av gränsöverskridande transporter omfattar hela avfallskedjan och samverkan sker mellan flera olika myndigheter. Utöver den planerade tillsyn som bedrivs på våra verksamheter så kan också tillsynsinsatser och projekt ske tillsammans med exempelvis Länsstyrelsen Norrbotten, Polisen, Tullen eller Kustbevakningen. Ofta i planerade tillsynsprojekt, men även när det dyker upp transporter inom vår kommun. Tidsåtgången beräknas till **40 timmar per år**.

4.14 Hygienisk verksamhet – inventera ej anmälda verksamheter

Miljö- och hälsoskydd får då och då kännedom om att privatpersoner eller företagare utför anmälningspliktig hygienisk verksamhet utan att vara anmälda till Miljö- och hälsoskydd. I dessa verksamheter kan bristande kunskap och egenkontroll innebära risk för kundernas hälsa. Tid för att hitta dessa oanmälda verksamheter bör därför prioriteras. Beräknad tid **ca 20 timmar/år**.

4.15 Klagomål (ej debiterbara)

Miljö- och hälsoskydd handlägger många klagomål gällande bostäder men även på andra störningar såsom exempelvis störande verksamheter, trafikbuller, nedskräpning, djur, elektromagnetiska fält och eldning. Klagomålen kan vara svårbedömda, anonyma och ibland obefogade. Många gånger kan det också räcka med att Miljö- och hälsoskydd tar kontakt med den som har ansvaret för att de ska åtgärda bristen. Vi har uppskattat att 80 % av handläggningstiden för inkomna klagomål är skattefinansierad tillsyn, där vi inte kan debitera för nedlagd tid. Handläggningstiden varierar för olika ärenden och har uppskattats till **1 440 timmar per år**.

4.17 Miljöolyckor/SOS-alarm

Miljö- och hälsoskydd meddelas via SOS eller räddningstjänsten när det skett olyckor eller utsläpp. Uppskattningsvis 10 stycken per år. Av dessa brukar Miljö- och hälsoskydd åka ut på ungefär hälften per år. Tidsåtgången för dessa ärenden är mycket varierande men tiden uppskattas till cirka **30 timmar per år**.

4.18 Radiakmätning

Radiakmätning är en kompetens som behöver upprätthållas från kommunens sida. 7-månaders strålningsmätning ska utföras på strategiskt valda mätpunkter i kommunen. Även samordning med räddningstjänsten vid olycka behöver ske. Möten med länsstyrelsen och grannkommuner sker med jämna mellanrum för att säkerställa att beredskapsplan och kommunikationsvägar fungerar vid skarpt läge. Behovet uppskattas till **30 timmar/år**.

4.19 Radon – information till riskområden och blålättbetonghus

Miljö- och hälsoskydd har 2006 informerat alla fastighetsägare om vikten av att mäta radon. I kommunen finns ca 300 fastigheter byggda med blålättbetong. Behovet av ytterligare informationsinsatser bör inriktas till högriskområden samt enbostadshus och flerbostadshus byggda av blålättbetong. **Beräknad tid ca 10 timmar/år**. Övrig rådgivning och frågor från privatpersoner ingår i posten rådgivning.

4.20 Register – upprätta för ABP, växtskyddsmedel, lantbruk m.m.

För verksamheter där miljö- och hälsoskyddsmyndigheten är kontrollmyndighet finns en skyldighet att föra register över kontrollobjekten. Detta gäller bland annat för kontrollobjekt som omfattas av marknadskontrollförordningen gällande växtskyddsmedel och kemikalier samt animaliska biprodukter. Detta för att kunna bedriva en riskbaserad och effektiv kontroll. Miljö- och hälsoskydd har behov av att se över och vid behov komplettera dessa register i sin helhet och sedan årligen se över och uppdatera registren så de hålls aktuella. 200 timmar beräknas åtgå för detta totalt (avser endast kontorsarbete, inte fältarbete). **116 h 2024**, 84 h 2025 och sedan från 2016 10 timmar per år för att hålla registren aktuella.

Remisser

Till Miljö- och hälsoskydd kommer remisser från många nationella myndigheter och länsstyrelsen, polisen men även från kommunen internt i form av bygglov och planer. Remisserna är mycket varierande både i innehåll och omfattning. Total tid på remisser uppskattas till **820 timmar per år** fördelat enligt nedan.

4.21 Remisser externa HS (polisen mm)

Miljö- och hälsoskydd handlägger remisser enligt ordningslagen från polisen (ca 180 st ärenden). Årlig nedlagd tid för remisser enligt ordningslagen är cirka **90 timmar per år**.

4.22 Remisser externa miljöskydd (polisen mm)

Bedömd tid för detta är **20 h för 2024**.

4.23a Remisser interna, bygglov, hälsoskydd

Miljö- och hälsoskydd, hälsoskydd, handlägger ca 15 interna remisser från bygglov per år. Handläggningstid ca **20 timmar per år**.

4.23b Remisser interna, bygglov, miljöfarlig verksamhet, mark- och avfall

Miljö- och hälsoskydd, miljöfarlig verksamhet och mark och avfall, handlägger ca 20 interna remisser från bygglov per år. Handläggningstid ca **120 timmar per år**.

4.24 Remisser myndigheter, rapportering, enkäter

Även remisser om lagstiftning, vägledning mm från andra myndigheter inkommer. Miljö- och hälsoskydd svarar dessutom på många olika typer av enkäter och myndighetsrapporteringar varje år. För 2024 kommer ny rapportering ske med anledning av avfallsplaner och tillsyn för fritidsbåtshamnar. **Totalt 160 timmar per år planerat**.

4.25 Remisser, tillståndsprövning

Remisser från Mark- och miljödomstolen och Länsstyrelsen vid tillståndsprövningar uppskattas till ca 25 ärenden per år, tid **375 timmar/år**.

4.26 Revidering av lokala avfallsföreskrifter

Umeå kommuns avfallsföreskrifter planeras att reviderades under 2023. Arbetet fortsätter under 2024. Miljö- och hälsoskydd kommer delta i arbetet. Tidsbehovet beräknas uppgå till **30 timmar**.

4.27 Rådgivning och information

Miljö- och hälsoskydd ska underlätta för den enskilde och svara på frågor från privatpersoner, företagare, fastighetsmäklare, konsulter, massmedia, kommunala verksamheter och bolag mm. Vanliga frågor är exempelvis radon, temperaturer inomhus, badklåda, höga ljudnivåer, ventilationsfrågor, förorenad mark, buller och avfall. Information sker även via kommunens hemsida. Årlig nedlagd tid är cirka **680 timmar per år**.

4.28 Smittspårningar

Miljö- och hälsoskydd är skyldigt enligt miljöbalken, att utföra smittspårning och undanröja risken för smittspridning av allvarliga smittsamma sjukdomar som misstänks spridas från ett objekt eller djur vidare till människa. Det kan exempelvis vara sådana objekt och djur såsom vattenanläggningar utomhus eller inne i fastigheter, ventilationsanläggningar, skadedjur och sällskapsdjur. Antal smittskyddsutredningar varierar från år till år men ett bedömt årligt tidsbehov för inkommande ärenden är **60 timmar/år**.

4.32 Strandbad

I kommunen finns 24 strandbad där badvattenprovtagning sker varav 6 inte kommunala. Miljö- och hälsoskydd får frågor om vattenkvalitet och följer upp och rapporterar in resultat från provtagningarna till Badplatsen.se. Skattefinansierad tillsynstid uppskattas till **30 timmar/år**.

4.35 Åtalsanmälan

Miljö- och hälsoskydd får inte avgiftsfinansiera arbetet med åtalsanmälningar. Antalet åtalsanmälningar varierar mellan 5 och 10 per år. Tid uppskattas till **60 timmar per år**.

4.36 Överklagade ärenden

Miljö- och hälsoskydd får inte avgiftsfinansiera arbetet med överklagade ärenden. Tid för handläggning av 20 ärenden/år uppskattas till **40 timmar/år**.

4.37 Överlåtelse särskilt farliga kemikalier, remisser och mängdrapportering

Miljö- och hälsoskydd handlägger även remisser från Länsstyrelsen om överlåtelse av särskilt farliga kemikalier. Sen år 2022 så har det blivit betydligt fler då även e-cigarettor och e-vätskor med dödskallemärkning kräver tillstånd. Handläggningstid för dessa remisser och mängdrapporter uppskattas till **20 timmar/år** och från och med 2025 till **40 timmar/år**

4.38 Ekonomisk säkerhet för avfallsbehandlare och insamlare

Ny lagstiftning och vi behöver se över hur vi ska hantera detta. Uppskattas till ca. **20 timmar** för 2024.

4.39 Bulleråtgärdsprogrammet

Detta ska startas upp och avslutas under 2024 på grund av lagkrav. Projektet drivs av miljöutveckling med stöd av miljöskydd. **80 timmar beräknas för detta**.

Bilaga 2 - Behovsutredning miljöbalken del vatten och avlopp, 2024–2026

Verksamhetsområdet Vatten och avlopp omfattar tillsyn av avloppsreningsverk, små avlopp, vattenskyddsområden, dagvatten och vattenverksamhet som en del av tillsyn enligt miljöbalken.

Verksamheten eftersträvar en bra service inom sina kompetensområden som kräver en kontinuerlig omvärldsbevakning och kompetensutveckling. Rådgivning, informationsinsatser och olika aktiviteter planeras för att öka kännedom om området.

Tabellen nedan redovisar det totala resursbehovet för området för åren 2024 – 2026.

Vatten och avlopp	Resursbehov 2024	Resursbehov 2025	Resursbehov 2026
Vatten och avlopp exkl. små avlopp	3 974	3 964	3 986
Tillsynsprojekt små avlopp	8 000	18 928	26 210
Totalt	11 974	22 892	30 196

Tabellerna nedan redovisar det totala resursbehovet för Vatten och avlopp exkl. små avlopp respektive. tillsynsprojekt små avlopp för åren 2024 – 2026.

Vatten och avlopp exkl. små avlopp	Resursbehov 2024	Resursbehov 2025	Resursbehov 2026
Styrd tillsyn	269	263	251
Händelsestyrd tillsyn	1 765	1 745	1 725
Behovsprioriterad tillsyn	530	530	530
Skattefinansierad tillsyn	1 410	1 450	1 480
Totalt	3 974	3 988	3 986

Tillsynsprojekt små avlopp	Resursbehov 2024	Resursbehov 2025	Resursbehov 2026
Händelsestyrd tillsyn	3 240	11 448	16 830
Behovsprioriterad tillsyn	4200	7000	8750
Skattefinansierad	560	480	630
Totalt	8 000	18 928	26 210

1. Styrd tillsyn

För de avloppsreningsverk som har en fast årlig avgift för tillsyn enligt miljöbalken bedrivs tillsyn utifrån ett bestämt tillsynsintervall.

De avlopp som ingår i tillsynsprojekt små avlopp omfattas inte av styrd tillsyn.

Bransch (fast årlig avgift)	Styrd tillsyn	Antal objekt	Tid	Tillsynsintervall	Behov år		
					2024	2025	2026
Rening av avloppsvatten	B	4	264	0,5-1	197	197	197
	C	4	36	2	36	54	18
	U	4	24	2-3	36	12	36
Totalt					269	263	251

2. Händelsestyrd tillsyn

Den händelsestyrda tillsynen omfattar handläggning av inkommande ärenden. De inkommande ärendena består av ansökningar, anmälningar, remisser, klagomål och andra ärenden för utredning och åtgärd. Behovet uppskattas genom erfarenhet kring antalet ärenden och förväntad tidsåtgång från tidigare år. Tillsynsprojektet små avlopp kommer generera ett stort antal inkommande tillståndsansökningar etc., därför redovisas den händelsestyrda tillsynen för detta tillsynsprojekt i separat tabell.

I nedan tabeller finns en beskrivning av inkommande händelser och ärenden som hanteras.

Vatten och avlopp exkl. små avlopp

Händelsestyrd tillsyn	Ärenden	Tid/ ärende	Behov		
			2024	2025	2026
Anmälan miljöfarlig verksamhet	1-2	15	30	30	30
Avloppsärenden – ansökan, anmälan, dispenser	140	9	1 340	1 320	1 300
Anmälan vattenverksamhet	40	5	200	200	200
Klagomål vattenverksamhet (debiterbara)			100	100	100
Klagomål avlopp (debiterbara)	3-5	3-5	25	25	25
Miljösanktionsavgift	5	2	10	10	10
Vattenskyddsområde -ansökan, anmälan	15	4	60	60	60
Totalt			1 765	1 745	1 725

Tillsynsprojekt små avlopp

Händelsestyd tillsyn	Ärenden	Tid/ ärende	Behov		
			2024	2025	2026
Avloppsärenden till följd av tillsynsprojekt	360	9	3 240	11 448	16 830
Totalt			3 240	11 448	16 830

Anmälan Miljöfarlig verksamhet

Anmälan om ny miljöfarlig verksamhet (C-verksamheter) för avloppsreningsverk >200 PE och anmälan dagvattenanläggningar.

Avloppsärenden - ansökan, anmälan, dispenser

Att ändra eller att inrätta en enskild avloppsanläggning är anmälnings- eller tillståndspliktigt enligt miljöbalken. Antalet inkommande ärenden påverkas bland annat av tillsyns, nya bostäder och standardförbättringar i fritidshus. Det redovisade behovet avser hantering av avloppsärenden utöver den planerade större tillsynsinsatsen för små avlopp. Handläggning sker även av dispensansökningar om förlängt slamtömningsintervall, uppehåll i slamtömning och eget omhändertagande av slam och latrin.

Anmälan Vattenverksamhet

För att få utföra vissa åtgärder i vatten krävs en anmälan av vattenverksamhet, det kan t.ex. röra sig om muddringar och bryggor. Med hänsyn till konjunkturen bedöms antalet inkommande anmälningar minska, vilket resulterar i att behovet av resurser minskar något kommande år.

Klagomål Vattenverksamhet

Tillsyn vid inkomna klagomål på otillåten vattenverksamhet och strandskydd. Det kan t.ex. röra sig om muddringar, bryggor som inte är anmälda i förväg eller som inte är genomförda enligt beslut.

Klagomål Små avlopp och reningsverk

Tillsyn vid inkomna klagomål gällande små avlopp och reningsverk. Det uppskattas inkomma ett mindre antal klagomål gällande små avlopp och avloppsreningsverk.

Miljösanktionsavgift

Antalet miljösanktionsavgifter uppskattas till 5 per år.

Vattenskyddsområden- anmälan, ansökan

De större vattentäkterna har skyddsområden med föreskrifter som reglerar anmälnings- och tillståndsplikt för vissa åtgärder. Eftersom Botsmark kommer att fastställas i slutet av 2023 kan det förväntas ett antal ansökningar därifrån under 2024.

Avloppsärenden till följd av tillsynsprojekt små avlopp

Kommande tillsynsprojekt små avlopp kommer generera ett stort antal avloppsansökningar under 2024–2026, vilket kommer innebära ett stort resursbehov.

3. Behovsprioriterad tillsyn

Behovsprioriterad tillsyn är tillsyn av verksamheter där det bedömt ett särskilt behov av tillsynsaktiviteter. En större behovsprioriterad insats under 2024–2026 är tillsyn av små avlopp.

Vatten och avlopp exkl. små avlopp

Behovsprioriterad tillsyn	Ärenden	Tillsynsintervall	Tid (h)	Behov		
				2024	2025	2026
Dagvatten (Projekt nationell tillsynsstrategi + tillsyn enligt dagvattenprogrammet)				120	120	120
Infrastrukturprojekt (dagvatten)		årlig		20	20	20
Små avlopp – gemensamhetsanläggningar	22		7	50	50	50
Små avlopp – uppföljning av förbud, åtgärdskrav	30		3	90	90	90
Vattenverksamhet				50	0	0
Vattentäkter skyddsområden				150	200	200
Vattenuttag	100			50	50	50
Totalt				530	530	530

Tillsynsprojekt små avlopp

Behovsprioriterad tillsyn	Ärenden	Tillsynsintervall	Tid (h)	Behov		
				2024	2025	2026
Små avlopp	840		5	4 200	7 000	8 750
Totalt				4 200	7 000	8 750

Dagvatten

Ett aktivt förebyggande arbete behöver genomföras för att minimera riskerna med förorenat dagvatten. Målet med vårt dagvattenarbete är att uppgå god status i våra vatten utifrån uppsatta miljö kvalitetsnormer. Fortsatt behov finns av att bedriva tillsyn av kommunala, statliga och privata dagvattenanläggningar.

Små avlopp – Gemensamhetsanläggningar

I kommunen finns ett tjugotal mindre gemensamhetsanläggningar för avlopp som ägs av samfälligheter. Sju kommunala avloppsreningsverk är klassade som varken tillstånds- eller anmälningspliktiga verksamheter (U-verksamheter), varav flera har betalat årlig avgift till 2020. Genomgång behöver också göras av tillståndsgivna större anläggningar för att se vilka som ska klassas in som U-verksamheter.

Små avlopp - uppföljning av förbud, åtgärdskrav

Det finns äldre tillsynsärenden som krävs uppföljning, t.ex. vitesförelägga i de fall besluten inte följs. Bedömningen är att det handlar om ca 30 ärenden under 2024 (tillsynsärende gällande små från Holmön, Norrbyskär och Stöcksjö).

Vattenverksamhet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tog över tillsynen för vattenverksamhet 2013 från länsstyrelsen. Under 2024 kommer behovsprioriterad tillsyn vattenverksamhet omfatta Norrbyskär-saneringsprojekt. Med kommunens långa kuststräcka och andra vattenförekomster finns ett behov för uppstart av tillsynsprojekt vattenverksamhet under 2025–2026.

Vattentäkter skyddsområden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tog över tillsynen från länsstyrelsen 2013 av vattenskyddsområden. Skydd av vattenförsörjningen genom tillsyn över vattenskyddsområden är en prioriterad åtgärd i åtgärdsprogram för vatten, vilket bidrar till att denna tillsyn ska prioriteras.

Vattenuttag

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tog över tillsynen för vattenverksamhet 2013 från länsstyrelsen. Ett nationellt tillsynsprojekt gällande vattenuttag kommer pågå under 2024 där vi avser att medverka. Kommunerna behöver ansöka om tillstånd eller laglighetsförklaring för vattenuttag för allmänna dricksvattentäkter. Särskilt prioriterat är att tillstånd söks för dricksvattentäkter som är lokaliserade i vattenförekomster som riskerat att inte uppnå god kvantitativ status.

Tillsynsprojekt Små avlopp

Handlingsplanen för enskild avloppshantering beslutades i Miljö-och hälsoskyddsnämnden i september 2023. I handlingsplanen finns det angivet hur VA-strategins mål, att alla små avlopp ska uppfylla miljöbalkens reningskrav till 2027, ska uppfyllas. För att målet ska nås behövs ett stort antal resurser knytas till detta tillsynsprojekt under hela perioden 2024-2026.

4. Skattefinansierad verksamhet

En del av området vatten och avlopps verksamhet finansieras helt och hållet med skattemedel. Det är handläggning av ärenden eller rådgivning där inte avgift kan tas ut eller där taxa saknas. Nedan finns tabeller och beskrivningar av den skattefinansierade tillsynen och ärenden som hanteras.

Vatten och avlopp exkl. små avlopp

Skattefinansierad tillsyn	Ärenden	Tid/ ärende	Behov		
			2024	2025	2026
Aktiviteter enligt dagvattenprogram			60	60	60
Klagomål vattenverksamhet (ej debiterbara)			60	60	60
Klagomål (ej debiterbara)			40	40	40
Miljöolyckor	10	1	10	10	10
Remisser, rapportering, enkäter myndigheter			50	50	50
Remisser tillståndsprövningar			40	40	40
Remisser interna, bygglov små avlopp			150	150	150
Extern Service och Rådgivning			500	500	500
Vattenskyddsföreskrifter – översyn	21		150	200	250
Vattenskyddsområden – tillsyn			230	200	200
Uppgifter till Räddningstjänsten	17	1		20	
Åtalsanmälningar	15	5	80	80	80
Överklagade ärenden	20	2	40	40	40
Totalt			1 410	1 450	1 480

Tillsynsprojekt små avlopp

Skattefinansierad tillsyn	Ärenden	Tillsyns- intervall	Tid (h)	Behov		
				2024	2025	2026
Rådgivning, information och registervård (arkivsök) till följd av tillsynsprojektet				560	480	630
Totalt				560	480	630

Aktiviteter enligt dagvattenprogrammet

I beslutat dagvattenprogram framgår vilka aktiviteter för vilka Miljö- och hälsoskyddsnämnden är ansvariga. De skattefinansierade aktiviteterna omfattar medverkan i arbetet med att bland annat ta fram en prioriteringsordning för vattenområden aktuella för åtgärder samt ta fram en modell för schablonberäkningar för föroreningsutsläpp vi dagvatten. Detta arbete utförs i samverkan med andra parter, så som Gator och parker, Vakin etc.

Klagomål Vattenverksamhet (ej debiterbara)

Handläggning av klagomål för otillåten vattenverksamhet, det kan till exempel röra sig om muddringar, bryggor som inte är anmälda i förväg eller genomförda enligt beslut. Vissa klagomål är befogade och vissa klagomål är ej befogade. I de fall klagomålen är obefogade kan vi inte debitera.

Klagomål (ej debiterbara)

Handläggning av klagomål på små avlopp och avloppsreningsverk. Vissa klagomål är befogade och vissa klagomål är ej befogade. I de fall klagomålen är obefogade kan vi inte debitera.

Miljöolyckor

Miljö- och hälsoskydd meddelas via SOS eller räddningstjänsten när det skett olyckor eller utsläpp.

Remisser, rapporter, enkäter myndigheter

Remisser kommer in från många nationella myndigheter och länsstyrelsen, polisen men även från kommunen internt i form av bygglov och planer. Remisserna är mycket varierande både i innehåll och omfattning.

Remisser, tillståndsprovning

Remisser från Mark- och miljödomstolen och Länsstyrelsen vid tillståndsprovningar.

Remisser interna, bygglov små avlopp

Handläggning interna remisser från bygglov gällande små avlopp.

Extern service och rådgivning

Underlätta för den enskilde och svara på frågor från privatpersoner, företagare, fastighetsmäklare, konsulter, massmedia, kommunala verksamheter och bolag mm. Stort behov av service och rådgivning finns inom området små avlopp både från privatpersoner, entreprenörer, mäklare och Vakins, samt rådgivning för vattenverksamhet.

Vattenskyddsföreskrifter – översyn

I Umeå finns 25 vattenskyddsområden. Dessutom finns ca 11 vattentäkter som behöver inrätta vattenskyddsområden (varav två kommunala).

För ett privat skyddsområde förväntas arbete med delrevidering fortsätta under 2024 och för ytterligare några privata områden har behovet av revidering påtagligt ökat då det under 2023 uppmärksammats att nya vattentäkter iordningstälts i områdena och skyddsområdeskartorna därför inte är korrekta. Utifrån Vakins aktivitetsplan förväntas 2024 revidering av Hemmesmark och eventuellt efterarbete avseende Botsmark och 2025 ett arbete med inrättande samt en revidering av ett större område för en ytvattentäkt.

Vattenskyddsområden – tillsyn

Återkommande tillsyn av 2-3 områden per år med avseende på efterlevnad av föreskrifterna och identifiering av uppenbara risker för grundvattnet (beskrivs mer under behovsprioriterad tillsyn). Av tiden för tillsyn av vattenskyddsområden så bedöms upp till hälften skattefinansieras. Under 2024 avses informationsblad distribueras i Botsmarks vattenskyddsområde (när revideringen fastställts), områdestillsyn ske i den tertiära zonen till Vindelälvsåsens vattenskyddsområde och enkättillsyn (med infobladsutskick) åtminstone ske i den yttre skydds-zonen till Sävar/Bullmarks vattenskyddsområde (har inte hunnits med 2023) samt till utvalda i Vindelälvsåsens sekundära zon.

Åtalsanmälan

Åtalsanmälningar görs då åtgärder som inte är anmälda tex. om en vattenverksamhet har genomförts utan anmälan eller om åtgärder som inte ingår i ett beslut om vattenverksamhet utfört, villkorsbrott och brott mot vattenskyddsföreskrifter. Behovet har bedömts utifrån behovet att göra aktiv tillsyn vilket skulle öka antalet åtalsanmälningar.

Överklagade ärenden

Handläggning för överklagade ärenden får inte avgiftsbeläggas. Ökad tillsyn av små avlopp kommer generera i fler förbud/förelägganden, vilket troligtvis kommer leda till fler överklagade ärenden.

Rådgivning, information och registervård (arkivsök) till följd av tillsynsprojektet

Bedömningen har gjorts att information, service och rådgivning kommer öka till följd av tillsynsprojekt små avlopp. Tid för arkivsök är även inräknat i denna tid.

Bilaga 3 - Behovsutredning Livsmedelssäkerhet 2024–2026

Omfattar tillsyn enligt livsmedelslagen. I tabellen redovisas totala behovet för tillsyn i timmar.

Behov livsmedelssäkerhet	Resursbehov 2024	Resursbehov 2025	Resursbehov 2026
Styrd tillsyn	2 560	2 560	2 560
Händelsestyrd tillsyn	1 430	1 430	1 430
Behovsprioriterad tillsyn	-	-	-
Skattefinansierad tillsyn	2 265	1 965	1 965
	6 255	5 955	5 955

Livsmedel

Den offentliga livsmedelskontrollen ska se till att livsmedelsföretagarna uppfyller lagstiftningens krav så att livsmedel är säkra, konsumenter inte vilseleds och att fri rörlighet av livsmedel inom EU kan uppnås. Kontroll ska genomföras regelbundet och så ofta som det är lämpligt. Kontrollen ska vara riskbaserad, ändamålsenlig, rättssäker och ge effekt. Den ska även genomsyras av öppenhet, oberoende och kompetens. Den offentliga livsmedelskontroll som kommunerna ansvarar för ska fullt ut finansieras av kontrollavgifter som livsmedelsföretagen betalar. Kommunens ansvar inkluderar också annan offentlig verksamhet vilket omfattar övriga uppgifter som hör samman med kontrollen, som registrering och utfärdande av förelägganden vid bristande efterlevnad.

1. Styrd tillsyn – livsmedelslagen

Registrerade livsmedelsanläggningar klassas enligt Livsmedelsverkets modell vilket innebär att kontrollfrekvensen varierar för varje livsmedelsanläggning utifrån riskbedömningen. Beroende på livsmedelsföretagarens lagefterlevnad m.m. kan kontrollfrekvens reduceras. Restid ingår i avgiften för kontroll och finns medräknad nedan för planering av tidsåtgång. Med anledning av ny modell för riskklassning vilken medför stor osäkerhet kring antal timmar planerad livsmedelskontroll 2024 är siffran en uppskattning av kontroll enligt gamla modellen minus 30 procent.

Styrd tillsyn	Antal objekt	Behov 2024	Behov 2025	Behov 2026
Planerad kontroll inkl. restid		2560	2560	2560
Totalt		2 560	2 560	2 560

Dricksvatten

För dricksvattenanläggningar gäller att den som producerar dricksvatten eller tillhandahåller det från en distributionsanläggning ska genomföra en faroanalys. Den ska sedan fastställas av kontrollmyndigheten. Utifrån faroanalysen ska verksamhetsutövaren upprätta ett undersökningsprogram. Programmet ska fastställas av kontrollmyndigheten och uppdateras minst vart femte år. Detta arbete ingår i den planerade kontrollen.

2. Händelsestyrd tillsyn

Den händelsestyrda tillsynen omfattar handläggning av inkommande ärenden. Restid ingår i avgiften för kontroll men finns med som en separat post nedan för planering av tidsåtgång.

Händelsestyrd tillsyn	Ärenden	Tid / ärende	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
Uppföljande kontroll	120	3	360	360	360
Registrering av livsmedelsanläggning	150	1	150	150	150
Första kontroll	150	4	600	600	600
Restid första kontroll	150	1	150	150	150
Incidentrapportering (debiterbara)	2	10	20	20	20
Klagomål (debiterbara)	30	5	150	150	150
Totalt			1 430	1 430	1 430

Offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad

Om livsmedelsföretaget vid planerat kontrollbesök fått avvikelser som behöver följas upp med offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad får företagaren betala för det uppföljande besöket.

Första kontroll

Första besöket efter registrering görs ofta förbokat så att ansvariga personer är på plats. Förutom en kontroll, samlas uppgifter in för att kunna riskklassa anläggningen. Här ingår också planerad kontroll av anläggningar som registrerat sig under en viss tid, exempelvis Smakfestivalen, Noliämässan m.m.

Incidentrapportering

Livsmedelsföretagaren rapporterar till kommunen när en incident inträffat, exempelvis allergiincidenter på skolor eller förskolor eller produktåterkallelser från grossister. Rapporteringen leder i vissa fall till en kontroll på plats, andra gånger telefonsamtal med inblandade parter. De flesta av dessa ärenden hamnar under skattefinansierad tillsyn.

Klagomål

Klagomål som inkommer kan handla om misstänkta matförgiftningar, renlighetsbrister eller andra brister på en livsmedelsanläggning. Om klagomålet är befogat debiteras livsmedelsföretaget för kostnaden för kontrollen. Endast en mindre del av de inkomna klagomålen bedöms kunna debiteras. Resterande hamnar under skattefinansierad tillsyn.

Registrering av livsmedelsanläggning

Innan uppstart av en livsmedelsanläggning ska den anmälas till Miljö- och hälsoskydd för registrering. Miljö- och hälsoskydd handlägger ärendet och fattar beslut om registrering av livsmedelsanläggning.

3. Behovsprioriterad tillsyn

Inom livsmedelsområdet har ingen behovsprioriterad tillsyn identifierats.

4. Skattefinansierad tillsyn

Viss del av verksamheten finansieras helt och hållet av skattemedel. Det gäller handläggning av ärenden som ligger i det allmännas intresse där vi inte kan ta ut avgift eller där taxa saknas.

Skattefinansierad tillsyn	Ärenden	Tid/ ärende	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
Anmälan om ändring av livsmedelsverksamhet	10	1	10	10	10
Incidentrapportering (ej debiterbara)	40	2	80	80	80
Information om upphörande av livsmedelsverksamhet	80	1	80	80	80
Klagomål (ej debiterbara)	80	3	240	240	240
Klassning av anläggning (nya registreringar)	150	1	150	150	150
Omklassning resterande anläggningar som inte utfördes under 2023			280	-	-
Tillfälliga arrangemang som marknader, mässor och andra evenemang (förmöten, planering m.m.)			120	120	120
RASFF - Alarm att livsmedel inte uppfyller säkerhetskrav	25	3	75	75	75
Remisser enkäter	6	20	120	120	120
Myndighetsrapportering (årlig)			20	20	20
Service, rådgivning, information, hemsida			600	600	600
Sanktionsavgifter	5	10	50	50	50
Större matförgiftning	2	40	80	80	80
Uppsökande icke registrerade			100	100	100
Åtalsanmälningar	1	10	10	10	10
Översyn beredskapsplan (2 ggr/år)			20	20	20
Beredskapsövning			50	50	50
Samverkan			60	60	60
Animaliska biprodukter, ABP – inventering			20		
Kris- och beredskapsplanering			100	100	100
Totalt			2 265	1 965	1 965

I tabellen framgår vilka typer av ärenden eller uppgifter det gäller samt uppskattad tid.

Anmälan om ändring av livsmedelsverksamhet

När livsmedelsföretaget ändrar sin verksamhet ska det anmälas. Kan innebära administrativa justeringar och ibland även innebära en ny riskklassning.

Incidentrapportering

Livsmedelsföretagaren rapporterar när en incident inträffat, exempelvis allergiincidenter på skolor eller förskolor eller produktåterkallelser från grossister. Rapporteringen leder i vissa fall till en kontroll på plats, andra gånger telefonsamtal med inblandade parter. De flesta av dessa ärenden hamnar under skattefinansierad tillsyn.

Information om upphörande av livsmedelsanläggning

När ett livsmedelsföretag upphör med sin verksamhet ska myndigheten informeras om det så en avregistrering kan ske.

Klagomål

Klagomål som inkommer kan handla om misstänkta matförgiftningar, renlighetsbrister eller andra brister på en livsmedelsanläggning. Om klagomålet är befogat debiteras livsmedelsföretaget för kostnaden för kontrollen. Endast en mindre del av de inkomna klagomålen bedöms kunna debiteras. Resterande hamnar under skattefinansierad tillsyn.

Klassning av anläggning

Efter första kontrollen riskklassas livsmedelsanläggningen enligt Livsmedelsverkets modell vilket genererar en kontrollfrekvens för anläggningen.

Marknader, mässor m.m.

Förberedelser, möten, inhämtande av information m.m. inför tillfälliga arrangemang som festivaler, marknader, mässor och liknande större event. Vid tillfälliga arrangemang kan kontroll komma att utföras på mobila anläggningar som är registrerade i en annan kommun. Det är då hemkommunen som har ansvaret för att utföra planerad kontroll vid dessa anläggningar. Eftersom mobila anläggningar ofta bedriver sin verksamhet i ett flertal olika kommuner skulle det bli ohållbart om alla kommuner debiterade dem för planerad kontroll därför blir denna tillsyn skattefinansierad. Om kontrollen resulterar i att kommunen behöver vidta åtgärder så ska denna tid debiteras.

RASFF – alarm att livsmedel/foder ej uppfyller säkerhetskrav

EU:s system för att se till att osäkra produkter återkallas från marknaden. Kommunen är en länk i kedjan för att se till att livsmedel som har bedömts som osäkra återkallas.

Remisser

Besvarande av remisser från framför allt statliga myndigheter gällande ändringar i lagar, förordningar, föreskrifter m.m.

Service, rådgivning, information, hemsida

Besvarande av frågor från företag, allmänhet, media m.m. som ringer, besöker myndigheten eller mejlar. Även framtagande av informationsblad och att se över information på hemsidan.

Sanktionsavgifter

Från och med 2019 tas sanktionsavgift tas ut vid vissa överträdelser, exempelvis att driva livsmedelsverksamhet utan att vara registrerad. Handläggning av sanktionsavgifter innebär bland annat en beräkning av omsättning, kommunikering och beslut.

Uppsökande icke registrerade

Vid bedömning att det finns ett behov av att göra en insats för att söka upp livsmedelsverksamheter som borde vara registrerade hos oss men inte är det, exempelvis försäljning av livsmedel via sociala medier.

Större matförgiftning

Någon gång per år får myndigheten vanligtvis ett ärende om en större matförgiftning. Dessa tar många timmar i anspråk med kontakt med drabbade, livsmedelsföretaget, regionens smittskydd, Livsmedelsverket, inspektioner och ibland provtagning. Ofta är det svårt att styrka vem som orsakat matförgiftningen vilket innebär att nedlagt tid blir skattefinansierad.

Åtalsanmälningar

I och med införande av sanktionsavgifter kommer sannolikt åtalsanmälningarna att minska men vissa överträdelser kan även fortsättningsvis komma att åtalsanmälas.

Samverkan

Samverkan med andra myndigheter och lokala aktörer. Lokal operativ samverkan (LOS), Umebrå, m.m. Avser möten, förberedelser, etc.

Bilaga 4 - Behovsutredning Serveringstillstånd, tobak m.m. 2024–2026

Omfattar tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.

I tabellen redovisas totala behovet för tillsyn i timmar.

Behov serveringstillstånd, tobak m.m.	Resursbehov 2024	Resursbehov 2025	Resursbehov 2026
Styrd tillsyn	2 361	2 361	2 361
Händelsestyrd tillsyn	1 174	1 174	1 174
Behovsprioriterad tillsyn	-	-	-
Skattefinansierad tillsyn	1 323	1 323	1 333
Totalt	4 858	4 858	4 868

Alkohollagen

Enligt alkohollagen utövar kommunen tillsyn över bland annat efterlevnaden av bestämmelserna gällande servering av alkoholdrycker och försäljning av folköl i detaljhandeln. Kommunens ansvar omfattar också handläggning av ansökan eller anmälan, att erbjuda viss utbildning inom området, rådgivning, m.m.

1. Styrd tillsyn

Stadigvarande serveringstillstånd samt verksamheter som säljer eller serverar folköl omfattas av tillsyn.

Styrd tillsyn	Antal	Tid/ tillsyn	Behov 2024	Behov 2025	Behov 2026
Nattklubbar/studentställen (10 objekt à 3 tillsyn/år)	30	7	210	210	210
Pubar (14 objekt à 2 tillsyn/år)	28	7	196	196	196
Restauranger (60 objekt à 1 tillsyn/år)	60	5	300	300	300
Catering, slutna sällskap, säsongsverksamheter, lunchrestauranger (31 objekt à 1 tillsyn/år)	31	5	155	155	155
Förebyggande tillsyn	5	4	20	20	20
Inre tillsyn av serveringstillstånd	125	6	750	750	750
Restaurangrapporter	136	1,5	204	204	204
Tillsyn folköl, försäljning/servering (80 objekt, tillsyn vart annat år)	40	2	80	80	80
Totalt			1 915	1 915	1 915

Miljö- och hälsoskydds ambition gällande yttre tillsyn för verksamheter med serveringstillstånd varierar beroende på typ av verksamhet. Från ett besök per år för cateringverksamheter och lunchrestauranger med begränsad servering, till tre gånger per år för nattklubbar och studentställen. Inre tillsyn, där tillståndshavarens lämplighet kontrolleras, har ett intervall på en gång per år. Förebyggande tillsyn innebär att Miljö- och hälsoskydd informerar personalen på serveringsstället om alkohollagen. Det görs i samråd med tillståndshavaren, ibland vid uppstart av ny verksamhet, i samband med konstaterade brister eller om verksamheten brukar ha hög personalomsättning (exempelvis studentställen). Tillsynen av folköl samordnas med tillsyn av tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter, och receptfria läkemedel till vart annat år.

Tillståndshavare av serveringstillstånd ska årligen rapportera in vissa statistiska uppgifter, exempelvis inköpta volymer och omsättning. Uppgifterna används bland annat för att kontrollera hur mycket alkohol tillståndshavaren säljer i förhållande till mat, och som underlag till den årliga tillsynsavgiften.

2. Händelsestyrd tillsyn

Den händelsestyrda tillsynen omfattar handläggning av inkommande ärenden.

Händelsestyrd tillsyn	Ärenden	Tid/ ärende	Behov 2024	Behov 2025	Behov 2026
Ansökan stadigvarande serveringstillstånd allmänheten	20	15	300	300	300
Ansökan stadigvarande catering	1	15	15	15	15
Ansökan stadigvarande slutet sällskap	1	15	15	15	15
Ansökan tillfälligt allmänheten	25	8	200	200	200
Ansökan tillfälligt slutet sällskap	10	8	80	80	80
Anmälan om kryddning av sprit	1	1	1	1	1
Ansökan om provsmakning	1	8	8	8	8
Anmälan om personer med betydande inflytande, Anmälan om ägarbyte	40	4	160	160	160
Anmälan om ändring i serveringstillstånd, inkl. ändring av lokaler	27	5	135	135	135
Anmälan om tillfällig ändring (av lokal eller utökning)	7	3	21	21	21
Anmälan om lokal för catering, godkännande	2	2	4	4	4
Tillsyn tillfälliga serveringstillstånd	10	5	50	50	50
Anmälan folköl	10	1	10	10	10
Klagomål folköl (debiterbara)	1	3	3	3	3
Totalt			1 002	1 002	1 002

I tabellen framgår vilka ärendetyperna är och uppskattad tid per ärende.

Tillsyn tillfälliga serveringstillstånd

Vid tillfälliga arrangemang med serveringstillstånd där myndigheten har bedömt det viktigt med en tillsynsinsats.

3. Behovsprioriterad tillsyn

Inom området har ingen behovsprioriterade tillsyn identifierats.

4. Skattefinansierad tillsyn

Viss del av verksamheten finansieras helt och hållet av skattemedel. Det gäller handläggning av ärenden som ligger i det allmännas intresse där vi inte kan ta ut avgift eller där taxa saknas.

Skattefinansierad tillsyn	Ärenden	Tid/ärende	Behov 2024	Behov 2025	Behov 2026
Anmälan om lokal för catering	5	1	5	5	5
Anmälan om provsmakning	2	2	4	4	4
Anmälan om serveringsansvariga personer	135	0,5	68	68	68
Anmälan om upphörande av serveringstillstånd	15	1	15	15	15
Ansvarsfull alkoholservering	2	50	100	100	100
Avslag	3	20	60	60	60
Klagomål serveringstillstånd	6	3	18	18	18
Klagomål folköl	1	3	3	3	3
Upphörande av folköl/Information om upphörande av verksamhet – folköl	5	1	5	5	5
Krögarträffar	2	30	60	60	60
Remisser (stora 2 st à 15 timmar, från andra kommuner 5 st à 2 timmar) enkäter m.m.			40	40	40
Rapportering till myndigheter (årlig Länsrapport)			12	12	12
Revidering av riktlinjer för serveringstillstånd			0	0	10
Information från andra – krog tillsyn (Polisen), ordningsvaktsrapporter etc.	30	0,5	15	15	15
Service, rådgivning, information, hemsida			200	200	200
Sanktioner	20	4	80	80	80
Överklagan	8	7	56	56	56
Polisanmälan	1	5	5	5	5
Samverkan			50	50	50
Totalt			796	796	806

I tabellen framgår vilka ärendetyperna är och uppskattad tid per ärende.

Ansvarsfull alkoholservering

Kurs som vänder sig till personal som arbetar på ställen med serveringstillstånd. Inbjudan skickas till alla tillståndshavare i kommunen. Genomförs två gånger per år.

Avslag

Nedlagd tid för handläggning av ett negativt beslut är markant högre än vid ett positivt beslut därför har mertiden för avslag tagits upp som en skattefinansierad punkt.

Klagomål

Handläggning av inkomna klagomål gällande exempelvis berusningsnivå, servering av minderåriga, och ordningsstörningar.

Krögarträff

Tillståndshavare i kommunen bjuds in till krögarträff där aktuella ämnen tas upp.

Remisser

Besvarande av remisser från framför allt statliga myndigheter gällande ändringar i lagar, förordningar, föreskrifter m.m. Även remisser från andra kommuner i samband med deras prövningsärenden.

Information från andra

Inkommande information gällande exempelvis krog tillsyn som Polisen utfört eller ordningsvaksrapporter. Beroende på innehåll kan det leda till händelsestyrd tillsyn eller att informationen beaktas i samband med genomförande av planerad tillsyn. Viss information lämnas utan vidare åtgärd.

Service, rådgivning, information, hemsida

Besvarande av frågor från företag, allmänhet, media m.m. som ringer, besöker oss eller mejlar oss. Även framtagande av informationsblad och att se över information på hemsidan.

Sanktioner

Vid avvikelser från alkohollagen kan myndigheten utfärda sanktioner i form av erinran, varning eller återkallelse.

Överklagan

När beslut överklagas följer ofta en eller flera yttrandeomgångar och ibland även muntlig förhandling. Detta arbete avgiftsfinansieras inte.

Samverkan

Samverkan med andra myndigheter och lokala aktörer. Lokal operativ samverkan (LOS), Umebrå, m.m. Avser möten, förberedelser, etc.

Tobak, tobaksfria nikotinprodukter och receptfria läkemedel

Kommunen utövar tillsyn över försäljningsställen för tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter, samt receptfria läkemedel. Kommunens ansvar omfattar också i vissa delar handläggning av ansökan eller anmälan, rådgivning, m.m.

1. Styrd tillsyn

Styrd tillsyn	Antal	Tid/tillsyn	Behov 2024	Behov 2025	Behov 2026
Tillsyn tobak försäljningsställen (80 objekt, yttre tillsyn vart annat år)	42	3,5	147	147	147
Inre tillsyn tobakstillstånd (80 objekt, inre tillsyn vart annat år)	38	3,5	133	133	133
Tillsyn e-cigaretter (24 objekt, yttre tillsyn vart annat år)	22	2	44	44	44
Tillsyn tobaksfria nikotinprodukter (56 objekt, inspektion vart annat år)	35	2	70	70	70
Tillsyn receptfria läkemedel (60 objekt, tillsyn vart annat år)	26	2	52	52	52
Totalt			446	446	446

Miljö- och hälsoskydds ambition gällande yttre tillsyn vid försäljningsställe för tobak varierar beroende på verksamhetens skötsamhet. Utgångspunkten är att inspektion genomförs vart annat år. Verksamhet som baserat på noterade avvikelser har behov av högre tillsynsfrekvens får besök varje år. Om behovet minskar återgår yttre tillsyn till vart annat år. Inre tillsyn, där tillståndshavarens fortsatta lämplighet kontrolleras, utförs vart annat år. Yttre och inre tillsyn alterneras så varje tillståndshavare får någon form av tillsyn varje år. Där det är möjligt samordnas tillsyn av tobak och liknande produkter med tillsyn av tobaksfria nikotinprodukter, folköl, och receptfria läkemedel, varför även dessa genomförs vart annat år. Tillsynsintervallet bedöms lämpligt.

2. Behovsstyrd tillsyn

Enheten har inte identifierat några områden behovsstyrd tillsyn.

3. Händelsestyrd tillsyn

Den händelsestyrda tillsynen omfattar handläggning av inkommande ärenden och uppföljande tillsyn där behov finns.

Händelsestyrd tillsyn	Ärenden	Tid per ärende	Behov 2024	Behov 2025	Behov 2026
Anmälan elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare	15	1	15	15	15
Ansökan tillstånd tobaksförsäljning	5	8	40	40	40
Ansökan tillstånd tobaksförsäljning tillfällig	1	8	8	8	8
Anmälan ändring av tobakstillstånd	20	3	60	60	60
Anmälan tobaksfria nikotinprodukter	10	1	10	10	10
Klagomål tobak (debiterbara)	1	3	3	3	3
Klagomål tobaksfria nikotinprodukter	1	3	3	3	3
Klagomål receptfria läkemedel	1	3	3	3	3
Uppföljande tillsyn	10	3	30	30	30
Totalt			172	172	172

Anmälan elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare

Handläggning av inkommen anmälan.

Ansökan tillstånd tobaksförsäljning

Prövning av om sökanden uppfyller lagstiftningens krav.

Ansökan tillstånd tobaksförsäljning tillfällig

Prövning av om sökanden uppfyller lagstiftningens krav.

Anmälan ändring av tobakstillstånd

När tillståndshavaren gör ändringar i bolaget eller liknande ska ändringen prövas. Vanligtvis ny PBI, ändring i styrelse, ny operativ chef etc.

Anmälan försäljning tobaksfria nikotinprodukter

Handläggning av inkommen anmälan.

Klagomål tobak, tobaksfria nikotinprodukter, och receptfria läkemedel

Handläggning av inkomna klagomål gällande exempelvis försäljning av tobak till minderårig, marknadsföring m.m.

Uppföljande tillsyn

När den planerade eller händelsestyrda tillsynen resulterar i avvikelser som behöver följas upp med en uppföljande tillsyn.

4. Skattefinansierad tillsyn

Viss del av verksamheten finansieras helt och hållet av skattemedel. Det gäller handläggning av ärenden som ligger i det allmännas intresse där vi inte kan ta ut avgift eller där taxa saknas. Exempelvis får inte kommuner avgiftsbelägga tillsyn över rökfria miljöer.

Skattefinansierad tillsyn	Ärenden	Tid/ ärende	Behov 2024	Behov 2025	Behov 2026
Anmälan om upphörande av tillstånd tobak	1	1	1	1	1
Avslag på ansökan om tobaksförsäljning	1	15	15	15	15
Information om upphörande av verksamhet – tobak, tobaksfria nikotinprodukter, och/eller receptfria läkemedel	3	1	3	3	3
Klagomål försäljningsställen tobak	5	3	15	15	15
Klagomål försäljningsställen tobaksfria nikotinprodukter	1	3	3	3	3
Klagomål försäljningsställen receptfria läkemedel	1	3	3	3	3
Klagomål rökfria miljöer	5	3	15	15	15
Kontrollköp			100	100	100
Remisser (stora 1 à 15 timmar, från andra kommuner 2 st à 2 timmar) enkäter m.m.			20	20	20
Rapportering till myndigheter (årlig)			12	12	12
Service, rådgivning, information, hemsida			100	100	100
Tillsyn rökfria miljöer	20	3	60	60	60
Tillsyn rökfria skolgårdar (32 högstadium och gymnasium, varje år)	32	3	96	96	96
Uppföljning rökfria skolgårdar	3	2	15	15	15
Polisanmälningar	1	5	5	5	5
Överklagan	2	7	14	14	14
Samverkan			50	50	50
Totalt			527	527	527

Anmälan om upphörande av tillstånd

När ett tillståndshavaren upphör med sin verksamhet ska kommunen informeras om det så att avregistrering kan ske.

Avslag på ansökan om tobaksförsäljning

Nedlagd tid för handläggning av ett negativt beslut är markant högre än vid ett positivt beslut därför har mertiden för avslag tagits upp som en skattefinansierad punkt.

Klagomål tobak, tobaksfria nikotinprodukter, receptfria läkemedel, samt rökfria miljöer

Handläggning av inkomna klagomål gällande exempelvis rökning i rökfria miljöer, försäljning av tobak till minderårig m.m.

Kontrollköp

Vid försäljningsställen för tobak, tobaksfria nikotinprodukter, folköl, samt receptfria läkemedel kan kontrollöp göras. Resultatet av ett kontrollöp kan inte leda till några sanktioner men kan användas som underlag för en dialog med verksamhetsutövaren.

Remisser

Besvarande av remisser från framför allt statliga myndigheter gällande ändringar i lagar, förordningar, föreskrifter m.m. Även remisser från andra kommuner i samband med deras prövningsärenden.

Service, rådgivning, information, hemsida

Besvarande av frågor från företag, allmänhet, media m.m. som ringer, besöker kontoret eller mejlar. Information ges även på myndighetens hemsida.

Tillsyn rökfria miljöer

Tillsyn av andra rökfria miljöer än skolgårdar, exempelvis offentliga entréer och lekplatser, kollektivtrafiken och uteserveringar.

Tillsyn rökfria skolgårdar

Tillsyn av rökfria skolgårdar på gymnasieskolor och högstadieskolor genom inspektion. Även annan typ av tillsynsarbete genom kontakt med berörda skolor kan ske. I framtiden kan behov av tillsyn vid mellanstadium uppstå beroende på utvecklingen i samhället. Dessa är inte inräknade idag.

Uppföljning rökfria skolgårdar

Uppföljande tillsynsbesök på de skolgårdar som hade avvikelser som kräver uppföljning.

Överklagan

När beslut överklagas följer en rättidsprövning, handlingarna skickas till överklagandeinstans och ett yttrande skrivs. Ibland ingår även en muntlig förhandling. Detta arbete får inte avgiftsfinansieras.

Samverkan

Samverkan med andra myndigheter och lokala aktörer. Lokal operativ samverkan (LOS), Umebrå, m.m. Avser möten, förberedelser, etc.

Bilaga 5 - Behovsutredning Budget- och konsumentrådgivning 2024-2026

Medarbetarna tillhandahåller budget- och skuldrådgivning, konsumentrådgivning.

Både budget- och skuldrådgivning och konsumentrådgivning är viktiga delar för att Umeå kommun ska kunna uppnå sitt mål att tillväxten ska ske med både ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Enheten säljer motsvarande 0,25 årsarbetare av konsumentrådgivning till vissa kranskommuner.

Resursbehov 2024–2026

Konsumentverket är den myndighet som har informations- och utbildningsansvar för den kommunala budget-, skuld- och konsumentrådgivning. Av Konsumentverkets vägledning för rådgivningen framgår bland annat att rådgivning ska ske med hög kvalitet över hela landet samt att varje kommun ska göra regelbundna analyser av behovet.

För att kommunen ska kunna ta fram behovet för att kunna ge en kvalitativ rådgivning i verksamheten har olika parametrar tagits fram, till exempel arbetslöshet, olika inkomstnivåer, antal skuldsatta hos Kronofogden med flera.

Tabellen redovisar det totala resursbehovet för budget- och konsumentrådgivning.

Enheten hållbar ekonomi	Resursbehov 2024	Resursbehov 2025	Resursbehov 2026
Budget- och skuldrådgivning (Handläggning/Rådgivning)	5 500	6 000	6 500
Budget- och skuldrådgivning (Förebyggande arbete)	500	600	700
Konsumentrådgivning (Handläggning/Rådgivning)	2 500	2 750	2 750
Konsumentrådgivning (Förebyggande arbete)	500	500	750
Totalt	9 000	9 850	10 700

Budget- och skuldrådgivning

Alla svenska kommuner är enligt Socialtjänstlagen (2001:453) skyldiga att erbjuda budget- och skuldrådgivning. Budget- och skuldrådgivning syftar till att förebygga överskuldsättning och stödja människor att hitta lösningar på ekonomiska problem. Kommunal budget- och skuldrådgivning innefattar budgetrådgivning, skuldrådgivning, stöd i skuldsaneringsprocessen samt utåtriktat och förebyggande arbete för att minska överskuldssättningen.

Budget- och skuldrådgivningen prognostiserar en ökad efterfrågan av vår verksamhet till följd av det rådande världsläget. Effekterna av pandemin, inflationen samt höjda kostnader för drivmedel, livsmedel och elpriser skapar tillsammans ett mycket osäkert ekonomiskt läge för både privatpersoner såväl som näringsidkare. En minskad efterfrågan på varor och tjänster kommer sannolikt att leda till ökad arbetslöshet och mindre inkomster till hushållen. Vi vet redan nu att många individer och hushåll har fått en märkbart sämre ekonomi och att de som drabbas allra värst är hushåll med redan små eller obefintliga marginaler. En ökad kännedom om verksamheten samt att Kronofogden aktivt hänvisar människor dit, har gjort att budget- och skuldrådgivningen hos Umeå kommun haft en kraftig ökning av besök.

Konsumentrådgivning

Konsumentrådgivningen ska ge en högkvalitativ och opartisk konsumentrådgivning till kommuninvånarna. Konsumentrådgivaren informerar om vilka rättigheter och skyldigheter konsumenten har och kan även hjälpa till att bestrida fakturor, reklamera vara eller tjänst, medla mellan konsument och företag samt ge stöd och råd inför en anmälan till Allmänna reklamationsnämnden (ARN). I förebyggande syfte kan konsumentrådgivningen hjälpa till med information och avtalsgranskning inför ett köp.

Konsumentrådgivningen har under lång tid sett att inflödet till rådgivningen ökat. Under 2022 har rådgivningen utökat sätt för den rådsökande att nå konsumentrådgivningen. Telefontid ersattes av en telefonsvarare som dygnet runt tog emot rådsökanden. Detta resulterade i att den faktiska efterfrågan på rådgivningen har synliggjorts och antalet rådsökande in till verksamheten har mångdubblats. Detta medför ett ökat resursbehov för att; möta den faktiska efterfrågan från medborgarna, utveckla vårt arbetssätt med hjälp till självhjälp, hänvisa personer till rätt instans samt att rikta våra expertkunskaper till de som har störst behov och där vi gör mest nytta t.ex. utåtriktade aktiviteter i förebyggande syfte.

Bilaga 6 – Behovsutredning miljöplanering och naturvård samt projektverksamhet 2024–2026

Inom denna behovsutredning samlas flera olika kompetensområden som miljöplanering, miljöövervakning, naturvård, energi- och klimatrådgivning samt flera större externt finansierade projekt. Verksamheten bidrar till hållbar samhällsutveckling genom att medverka i arbetet med att ta fram strategier och program för miljö- och hållbarhetsfrågor och ta fram planerings- och beslutsunderlag för kommunens övergripande miljöarbete, översikts- och detaljplanering. Verksamheten ger stöd vid strategisk miljöbedömning i översikts- och detaljplanering och kvalitetsgranskning av externa underlag till exempel konsultuppdrag. Verksamheten ansvarar för miljöövervakning av luft, buller, vatten, energi-, klimat och natur

Verksamheten eftersträvar en bra service inom sina kompetensområden som kräver en kontinuerlig omvärldsbevakning och kompetensutveckling. Rådgivning, informationsinsatser och olika aktiviteter planeras för att öka kännedom om miljöfrågor och öka engagemang för en hållbar utveckling och stödja hållbara konsumtionsmönster.

Denna behovsutredning för miljöplanering och naturvård samt projektverksamhet omfattar enbart skattefinansierad verksamhet.

Tabellerna nedan redovisar det totala resursbehovet för området för åren 2024 – 2026.

Skattefinansierad verksamhet	Resursbehov 2024	Resursbehov 2025	Resursbehov 2026
Miljöplanering och naturvård	7 600	7 400	8 060
Projektverksamhet	1 300	1 300	1 300
Totalt	8 900	8 700	9 360

Miljöplanering och Naturvård

Miljöplanerings verksamhet är i stor helt skattefinansierad. Nedan finns en tabell och beskrivning av verksamheten som hanteras.

Skattefinansierad verksamhet	Behov		
	2024	2025	2026
Översiktlig planering	500	500	500
Detaljplanering	2 500	2 500	3 000
Lokaliseringsprövningar	300	300	300
Bygglov	100	100	150
Grönstrukturprogram	500	700	700
Bulleråtgärdsprogram	300	100	60
Medverkan i programarbete	50	100	250
Projekt	500	500	500
Åtgärdsprogram miljömål	650	500	500
Nätverk	300	300	300
Miljöövervakning - Luft	200	100	100
Miljöövervakning - Vatten	300	300	300
Miljöövervakning – Natur	300	300	300
Miljöövervakning – Buller	100	100	100
LONA - lokala naturvårdsprojekt	200	200	200
Remisser, rapportering och enkäter myndigheter	200	200	200
Internt expertstöd och rådgivning	500	500	500
Extern service och rådgivning	100	100	100
Totalt	7 600	7 400	8 060

Översiktsplanering och detaljplanering

Följande översiktsplaneprojekt kräver miljöplanerings medverkan: Aktualisering av befintlig översiktsplan, pågående arbete med planen för Obbola-Holmsund, Fördjupade översiktsplanen för stadsdelsfördjupningen och eventuellt planen för Hörnefors.

Expertstöd till detaljplanering kräver många resurser. Under 2024 förväntas vår medverkan i kring 80 detaljplaner, både som expertstöd och där vi ingår i själva detaljplaneprojekt.

Miljöplanering ger även expertstöd i flera planprocesser och till andra verksamheter, t ex Mark- och exploatering, parkförvaltning, strategisk utveckling och Umeå fritid samt extern service och rådgivning till medborgarna. Detta arbete tar en stor del av resurserna.

Lokaliseringsprövningar

I lokaliseringsprövningar eftersträvar vi fältbesök för lokaliseringar som berör natur och miljöfrågor. Bygglovsärenden behöver stämmas av bättre så att de behandlas och bedöms likvärdig som lokaliseringsprövningar/förhandsbesked.

Program

Verksamheten berörs av ett stort antal åtgärder inom **åtgärdsprogrammet för miljömål**, antingen genom direkt ansvar för att åtgärden genomförs eller genom delaktighet inom åtgärder. Detta kommer att generera ett stort behov av resurser för att kunna uppfylla åtaganden i åtgärdsprogrammet.

En större åtgärd är upprättande av grönstrukturprogrammet. Det finns en projektplan för grönstrukturprogrammet som konkretiserar budgetbehovet för det arbetet.

Grönstrukturprogrammet är ett övergripande program där de olika behoven för grönstrukturen vägs av och konkretiseras i form av åtgärder. Inom Grönstrukturprojektet hanteras flera åtgärder enligt åtgärdsprogrammet för miljömål.

Bulleråtgärdsprogrammet. Det största arbetet kommer att behöva utföras under första delen av 2024, eftersom bulleråtgärdsprogrammet ska vara upprättat och klart senast juni 2024 utifrån lagkrav. Ett antal andra avdelningar är även inblandade i detta arbete, så särskilt viktigt är samverkan mellan berörda parter.

Medverkar även i **dagvattenprogram** och åtgärder inom **VA strategin** och **åtgärdsprogram för luft**. Medverkan i andra program blir större under 2025 och 2026 eftersom parkeringsprogram är uppskjutet och det på sikt ska tas fram ett klimatanpassningsprogram.

Projekt

Arbetar pågår med ett antal projekt: Inspire Aurora, Lövskogsprojektet, Life-taiga, Djupbäckens våtmarksrestaurering, och Lonas fladdermössprojekt. Beviljas det fler projekt som kräver vår expertmedverkan kan behoven öka under 2025 och 2026.

Medarbetare ingår i följande nätverk: Biosfärområde Juhtatdahka-Vindelälven – medverkan i den kommunala handlingsgruppen samt kommunintern och extern förankrings- och informationsarbete, Stiftelsen Naturvård vid Nedre Umeälven – Styrelsearbete samt inom Vattenråd.

Miljöövervakning

Verksamheten genomför miljöövervakningsarbete, både för natur, vatten, luft och buller där det finns behov av provtagning, inventeringar, samordning, analys och kommunikation.

Remisser, rapportering och enkäter myndigheter

Verksamheten samordnar och deltar i remissvar till nationella myndigheter och andra nämnder i frågor gällande miljö, natur, energi och klimat. Verksamheten samordnar och besvarar också enkäter och rapporteringar till olika myndigheter, organisationer och studenter.

Projektverksamhet

Arbete inom projektverksamheten bedrivs för att öka engagemang för en hållbar utveckling och stödja hållbara konsumtionsmönster. Inom projektverksamheten drivs ett antal större projekt och dessa projekt har finansiering via externa medel och kommer att bedrivas fortsättningsvis under perioden 2024–2026.

Vid Energi- och klimatrådgivningen genomförs oberoende rådgivning till privatpersoner, företag, BRF:er och organisationer om hur de kan energieffektivisera.

Umeå kommun är certifierade som Fairtrade city och miljö- och hälsoskyddsnämnden utför aktiviteter inom Fairtrade för att synliggöra och motivera till att välja Fairtrade produkter. Fairtrade arbetet är skattefinansierad verksamhet.

Behov av skattefinansierad projektverksamhet redovisas i nedan tabell.

Skattefinansiering	Behov		
	2024	2025	2026
Energi- och klimatrådgivare	500	500	500
Medfinansiering Projekt	300	300	300
Fairtrade city	500	500	500
Totalt	1 300	1 300	1 300

Energi- och klimatrådgivare

Kommunerna i Sverige har åtagit sig att ha energi- och klimatrådgivare (EKR) i alla kommuner. Däremot förlitar sig man helt och hållet på att finansiering av dessa tjänster sker via externa medel från Energimyndigheten. Dessa medel är inte alltid garanterade, vilket gör att det finns en stor osäkerhet ifall EKR-tjänster kan finansieras. Därmed ser vi ett behov av att säkra åtminstone en 50 % Energi- och klimatrådgivartjänst på Miljö- och hälsoskydds rambudget, dvs skattefinansierat. Det står även tydligt i vårt nämnduppdrag att nämnden ska erbjuda rådgivning om energi- och klimatfrågor till privatpersoner, företag och organisationer.

Medfinansiering Projekt

Många av de externfinansierade projekten behöver medfinansiering till viss procent. Projektverksamheten ser därför ett behov av en pott skattefinansierade medel som kan nyttjas som medfinansiering för att kunna dra in större extern finansierade projekt.

Fairtrade city

Fairtrade är en oberoende produktmärkning som skapar förutsättningar för odlare och anställda att förbättra sina arbets- och levnadsvillkor. I Umeå kommuns uppdrag som Fairtrade city samordning ingår bland annat att skapa mervärde för de företag som väljer att jobba med Fairtrade, samt att driva policyarbete och sprida information till konsumenter och beslutsfattare för att öka kännedom, kunskap och engagemang för Fairtrade. I uppdraget ingår också att administrera Umeå kommuns omdiplomering som Fairtrade city.